

Salkım Söğüt

Aylık Edebiyat Dergisi

ISSN: 3023-8757

Yıl: 4 Sayı: 32 - Mart/2026

Fotoğraf
Yasin MORTAŞ

Fadime KİREMİT ● Tayyib ATMACA ● Ali BÜYÜKÇAPAR ● Lütfi BİLİR
Mustafa IŞIK ● Mesut BİLGİNER ● Tezay TEZCAN AKKURT ● Tuğba TEZCAN AKKURT
Dilek EKER ÖZYURT ● Mehmet GÜNEŞ ● Meryem YARDIMCI KÜÇÜK
Gülşen KIRMACI ● Maşide AYDOĞAN DİNÇER ● Zahide KOSKA
Halil İbrahim ÜNLÜ ● Faik KUMRU ● Cemal KARSAVRAN ● Rabia DURMUŞ
Celalettin KURT / Ali AVGIN

Salkım Söğüt
Edebiyat Dergisi

Kahramanmaraş
Edebiyat ve Sanat
Derneği adına
sahibi ve

Yayın Yönetmeni
Ali AVGIN

Yayın Kurulu
Lütfi BİLİR
Ali AVGIN
Zekeriya ÇAKABEY
Tezay TEZCAN AKKURT
Tuğba TEZCAN AKKURT

Kapak Fotoğrafi
Yasin MORTAŞ

Dergi Tasarım-Uygulama
Mehmet Sait AVGIN

İletişim
05322818584
www.mesder.org.tr
mesder4646@gmail.com

Adres
Tavşantepe Mahallesi
Esentepe Konutları Bitişiği
Onikişubat/Kahramanmaraş

ISSN: 3023-8757

Yıl: 4 Sayı: 32
Mart 2026

Dergide yer verilen yazı
ve fotoğrafların hukuki
sorumluluğu ürün
sahibine aittir.

Salkım Söğüt, köklerini edebiyatın bereketli toprağına salmaya, dallarını ise kelimelerin sonsuz göğüne uzatmaya devam ediyor. Her yeni sayıda bir ağacın halkaları gibi büyümenin ve genişlemenin heyecanını yaşıyoruz.

Bu sayımızda da salkım söğüdün o tanıdık gölgesinde; bazen bir şiirin ince sızısında, bazen bir öykünün keskin gerçekliğinde buluşuyoruz. Eğilen dallarımız yere değse de bakışlarımızı daima ufukta tutmaya gayret ettik. 32. sayımız, sözün yükünü omuzlayanların, sessizliği cümlelerle bozanların ve edebiyatı bir yaşama biçimi kılanların ortak emeğiyle şekillendi.

Bu sayımızda tadımlık metinlere, şiirlerle, genç kalemlerin heyecanından usta isimlerin tecrübesine uzanan geniş bir yelpaze sunduk. Salkım Söğüt, sadece bir isim değil; bizim için estetiğin, direncin ve zarafetin sembolü. Değişen dünyaya edebiyatın penceresinden bakmaya, kalıcı olanı aramaya devam ediyoruz.

Salkım Söğüt gölgesinde serinlemek, kelimelerin dünyasında kaybolmak ve nihayetinde kendimizi bulmak için sizi sayfalarımıza davet ediyoruz.

Bu yolculukta yanımızda olduğunuz için teşekkür ederiz. Sayfaları çevirdikçe yeni dünyalar keşfetmeniz temennisiyle.

ALİ AVGIN

Kahramanmaraş Edebiyat ve Sanat Derneği
(MESDER)
Yönetim Kurulu Başkanı

❖ Fadime KİREMİT ❖

(MESDER-MADO Hikaye Yazma Yarışmamızda Mansiyon Ödülü alan hikaye)

PASLI MAKAS

Babamdan bana kalan tek miras, avuç içime ancak sığan, çeliği kararmış, vidası paslanmış eski bir terzi makasıydı. Annem, “Atalım şunu artık evladım, ne hayrı var paslı demirin?” dedikçe, onu daha sıkı sakladım. O makas, babamın parmaklarının sıcaklığını, kumaşları keserken çıkan o tok ve net sesi, atölyesindeki tebeşir ve naftalin kokusunu saklayan bir zaman kapsülüydü benim için.

Babam, mahallenin en eski terzisiydi. İnsanlar ona sadece söküklerini ya da daraltılacak pantolonlarını getirmezdi. Yıpranmış umutlarını, eskimiş hayallerini, üzerlerine artık olmayan anılarını da getirirlerdi. Babam, iğnesiyle sadece kumaşı değil, sanki hayatın söküklerini de dikerdi. O makas ise onun en sadık yoldaşydı. “Her kumaşın bir ruhu vardır, Erol” derdi, “Makası vurmadan önce o ruhu dinleyeceksin. Yanlış yerden kesersen, sadece kumaşı değil, hikâyesini de ziyan edersin.” Ben o hikâyeleri hiç anlayamadım. Modern bir dünyada, hazır giyimim ve hızlı tüketimin içinde büyüdüm. Babamın dükkânı bana eski, yavaş ve sıkıcı gelirdi. Onun ölümünden sonra dükkânı kapattım, makineleri sattım. Ama o paslı

makası atamadım. Çekmecemin en dibinde, eski mektupların ve sararmış fotoğrafların yanında yıllarca uyudu.

Geçen kış, hayatımın en zor kışıydı. İşimi kaybetmiştim, sevdiğim kadın tarafından terk edilmişim ve gelecek, önümde kesilip atılmış bir kumaş parçası gibi anlamsız duruyordu. Kendi söküklerimi dikecek ne bir iğnem ne de bir ipliğim vardı. İşte o umutsuz gecelerden birinde, çekmecemin dibindeki o paslı makas geldi aklıma. Onu elime aldığım da hissettiğim şey sadece soğuk bir metal değildi. Babamın nasırlı avcunun sıcaklığını hisseder gibi oldum. Makasın iki ağzı, sanki bana bir şeyler fısıldıyordu. Onu yavaşça açıp kapadım. Paslı vidasından çıkan gıcırta, babamın öksürüğüne ne kadar da benziyordu.

O an aklıma delice bir fikir geldi. Üzerimde, terk edildiğim gün giydiğim eski, yün bir kazak vardı. Gözyaşlarımın ve hayal kırıklığımın izlerini taşıyan o kazağı çıkardım. Makası elime aldım ve babamın sözleri zihnimde çınladı: “Önce kumaşın ruhunu dinle.” Kazağın ruhu acı doluydu. Ayrılığın soğukluğunu, reddedilmenin yakıcılığını anlatıyordu. Gözlerimi

kapadım. Babam gibi, makası kumaşın üzerinde gezdirmeye başladım. Nereden keseceğimi bilmiyordum. Sadece hislerime güvendim. Sonra, tam kalbimin üzerine denk gelen yerden, o paslı makasla bir kesik attım. Çatırt!

Ses, bir kumaşın kesilme sesi gibi değildi. Daha derinden, sanki bir anının koparılma sesi gibiydi. O an, içimde bir şeylerin hafiflediğini hissettim. Göğsümdeki o ağır, boğucu baskı bir anda yok olmuştu. Şaşkınlıkla kazağa baktım. Kestiğim yerin kenarları sanki kendiliğinden içeri kıvrılmış, usta bir terzinin eliyle bastırılmış gibiydi. Ama asıl tuhaflık bu değildi. O an, sevdiğim kadının yüzünü zihnimde canlandırmaya çalıştım.

Hatırlıyordum, evet, ama artık eskisi gibi canımı yakmıyordu. Sanki eski bir film karesine bakıyor gibiydim. Anı oradaydı, ama duygusu kesilip atılmıştı. O paslı makas, sadece kazağı değil, o anıya bağlı acıyı da kesip almıştı. O gecedен sonra her şey değişti. O makas benim sırdaşım, en mahrem aletim oldu. Ne zaman geçmişin bir yarası kanasa, ne zaman bir pişmanlık ruhumu kemirse, o anıyı giydiğim bir kıyafete, dokunduğum bir mendile yükleyip makası elime alıyordum. Çocukken söylediğim bir yalanın utancını eski bir tişörtün kolundan, babama son görüşümde daha sıkı sarılamamanın pişmanlığını ceketimin yakasından, iş yerinde yaşadığım bir haksızlığın öfkesini bir çorabın boğazından kesip attım.

Her kesik, ruhumdan bir yükü alıyordu. Ama her kesik, benden başka bir şeyi de alıp götürüyordu. Bir sabah uyandığımda, aynada kendime baktım. Yüzümdeki çizgiler azalmış, gözlerimdeki o yorgun ifade gitmişti. Ama bir gariplik vardı. Dün gece neyi kestiğimi hatırlamıyordum. Hafızamda boşluklar oluşmaya başlamıştı. Kestiğim acılarla birlikte, o anıların kendileri de silikleşiyordu. Babamın yüzünü hatırlıyordum ama sesini unutmaya

başlamıştım. Çocukluğumun geçtiği sokağın adını çıkaramıyordum. Babamın o sözü tekrar aklıma geldi: “Yanlış yerden kesersen, sadece kumaşı değil, hikâyesini de ziyan edersin.”

Ben, acılarımdan kurtulmak için kendi hikâyemi, kendi benliğimi ziyan ediyordum. Hafiflemek için boşalıyordum. Paslı makas, anıların duygusunu keserken, köklerini de söküp atıyordu. Acı da hayatın bir parçasıydı, pişmanlık da. Onlar olmadan ben kimdim ki? Kumaşın üzerindeki her iplik, her desen gibi, o acılar da benim dokumamın bir parçasıydı. O gün, paslı makası aldım ve babamın dükkânından kalan son yadigâr olan eski, ahşap dikiş kutusuna koydum. Üzerini babamın tebeşir tozu sinmiş bir bezle örttüm ve kutuyu kilitledim.

Artık acılarımdan kaçmıyorum. Onları kesip atmıyorum. Bazen bir sökük gibi canımı yakıyorlar, evet. Ama o zaman elimi kalbime götürüyorum ve hayali bir iğne iplikle, babamın öğrettiği gibi, yavaşça, sabırla o söküğü dikmeye çalışıyorum. Çünkü öğrendim ki, insanı insan yapan kesip attıkları değil, onarıp yaşattıklarıdır. Ve bazen, gece yarıları, kilitli kutudan paslı bir gıcırta duyuyorum. Sanki babamın öksürüğü gibi. Sanki bana, “İşte şimdi doğru yolu buldun evladım.” der gibi. Kutuyu kilitlemek, bir kapıyı kapatmak gibiydi. Hayatım, usta bir terzinin elinden çıkmış kusursuz bir takım elbise gibi değildi elbette; daha çok, yamalarla dolu, her dikiş izinde bir hikâye taşıyan, giydikçe bedene oturan eski bir ceket gibiydi. Ve ben bu ceketı sevmeye başlamıştım.

Böylece aylar geçti. Mevsimler döndü. Paslı makas, kilitli kutunun içindeki uykusuna devam etti. Ben ise iş buldum, yeni insanlarla tanıştım, hayatın söküklerini kendi iğnemle, kendi ipliğimle dikmeye çabaladım. Babamın hatırası artık sadece bir acı değil, bir rehberdi. Bir bahar akşamı,

kapım çalındı. Gelen, kamburu çıkmış, yüzündeki her çizginin bir ömre bedel olduğu, bastonuna yaslanarak zorlukla ayakta duran yaşlı bir kadındı. Gözleri, çok ağlamaktan kurumuş iki nehir yatağı gibiydi. "Salih Usta'nın evi burası mıydı evladım?" diye sordu, sesi bir hışırtı gibiydi. "Babam... O vefat edeli çok oldu teyze." dedim mahcup bir şekilde. Kadının gözlerindeki o son umut ışığı da titreyip söndü. Elindeki buruşuk kese kâğıdını göğsüne bastırdı. "Ah!" dedi. "Ah be Salih Usta... Benden önce gitmek sana yakıştı mı?" Merhametle, "Buyur teyze, bir soluklan, bir su iç." diyerek onu içeri aldım.

Titreyen elleriyle kese kâğıdını açtı. İçinden çıkardığı şeyle kanım dondu. Küçücük, yünden örülmüş, rengi solmuş bir bebek patiğiydi. Ama teki vardı. Kadın, gözlerini boşluğa dikerek anlatmaya başladı. "Kırk yıl oldu... Oğlum Yusuf'um, bir kış gecesi melek oldu. Bu patikler ayağındaydı. Diğer tekini o zamanlar Salih Usta'na getirmiştim. 'Al usta,' demiştim, 'bunun acısını kes at benden. Taşıyamıyorum.' Sağ olsun, o paslı makasıyla bir şeyler yaptı. Yüküm hafifledi. Unutmadım, hayır, ama acısı bir bıçak gibi saplanmaz oldu kalbime. Şimdi ben de yolcuym evladım. Yusuf'uma gitmeden, şu son ağırlığı da bırakayım istedim. Bu son patiğin acısını da kesip alsın ki, oğlumun yanına huzurla varayım."

Duyduklarım karşısında donup kalmıştım. Demek babam... Demek o da bu sırrı biliyor ve başkaları için de kullanıyordu. Kadının çaresizliği, kırk yıldır taşıdığı o akıl almaz keder, kalbime bir ok gibi saplandı. Benim küçük, bencil acılarım onunkinin yanında neydi ki? İçimde korkunç bir savaş başladı. Onu bu hâlde geri çeviremezdim. Ama o kutunun kilidini açarsam, kendi ruhumunkapılarını neye açacağımı da bilmiyordum. Kadının yalvaran bakışlarına dayanamadım. Yıllardır kilitli duran o ahşap kutuyu getirdim. Anahtarı çevirdiğimde çıkan ses, bir mezarın açılış sesi gibiydi.

Kapağı kaldırdığımda, paslı makas orada, bezin altında yatıyordu. Onu elime aldım. Ama bu kez hissettiğim şey babamın sıcaklığı değildi.

Bu, tarif edilemez, kemikleri donduran bir soğukluktu. Sanki yılların, on yılların birikmiş acısı, kederi, pişmanlığı o çeliğe sinmişti. Makası tutan elimde sadece kendi hayatımın değil, babamın "yardım ettiği" onlarca insanın acısının ağırlığını hissettim. O an, beynime bir şimşek çaktı ve korkunç gerçek bütün çıplaklığıyla önüme serildi. Makas, acıyı yok etmiyordu. Asla etmemişti. Sadece transfer ediyordu. Kumaştan alıp, makası tutanın ruhuna yüklüyordu.

Babam... Benim kahraman, bilge babam... O, insanların acılarını kesip atarken aslında hepsini kendi ruhuna dikmişti. Yıllar yılı, mahallenin tüm kederini, tüm yasını sessizce kendi içinde biriktirmişti. Onun son yıllarındaki o derin sessizliği, o yorgun bakışları, o nedensiz hüznüleri... Hastalık değildi. O, başkalarının acılarının ağırlığı altında ezilerek, yavaş yavaş, sessizce ölmüştü. Babam bir terzi değildi; o, ruhların acılarını taşıyan bir yol arkadaşıydı. Ve bu paslı makas, onun hem kutsal hem de ağır bir yüküydü. Gözlerimden yaşlar boşanırken yaşlı kadına döndüm. Elimde makasla, bebeğin patiğine baktım.

Eğer o kesiği atarsam, bir evladını kaybetmiş bu annenin kırk yıllık acısı, bir anda benim ruhuma dolacaktı. Belki de babam gibi, bu yükün altında ezilip gidecektim. Hayır. Babamın mirası bu olamazdı. Onun bana öğretmek istediği bu değildi.

Makası yavaşça masanın üzerine bıraktım. Patlamış bir yanardağ gibi içimde kaynayan o binlerce acının fisiltisini susturdum. Yaşlı kadının yanına oturdum. O küçük, solmuş patiği elime aldım. Ama kesmek için

değil. Tıpkı kendi hayatıma yaptığım gibi, dikiş kutumdan iğnemi ve beyaz bir ipliği çıkardım. Patığın, yıllar içinde sökülmüş ufacık bir ilmeğini buldum. Ve babamdan öğrendiğim o sabırlı, yavaş hareketlerle, o minicik söküğü onarmaya başladım. Dikerken, kadına baktım ve hayatımda ilk defa gerçekten bir başkasının acısını dinledim. "Anlat teyze." diye fısıldadım. "Yusuf'u anlat bana. Nasıl gülerdi? En çok neyi severdi?"

Kadın, önce şaşırdı. Sonra, kırk yıldır içinde tuttuğu anılar bir sel gibi akmaya başladı. Oğlunun doğumunu, ilk adımını, ateşlendiği geceleri, söylediği ilk kelimeyi anlattı. Ben diktim, o anlattı. Ben dinledim, o ağladı. Ben de onunla birlikte ağladım. O gece orada, ne sihir vardı, ne de mucize. Sadece iki insan, bir anıyı ve onun kederini paylaştı. Kadın giderken yükü tamamen yok olmamıştı. Ama yüzünde, geldiğindeki o kahredici umutsuzluğun yerinde, buruk bir tebessüm vardı. Yüğü hafiflemişti. Çünkü artık o yükü tek başına taşımıyordu.

O gittikten sonra, elime paslı makası aldım. Artık ne soğuktu ne de sıcak. Sadece eski, yorgun bir metal parçasıydı. Onu bir beze sardım. Şehre en uzak, en kayalık sahile kadar yürüdüm. Şafak sökerken, dalgaların en hırçın olduğu yerde durdum. Babamın ruhuna fısıldadım, "Mirasını anladım baba. Gerçek miras makas değil, iğneymiş. Kesmek değil, birleştirmekmiş." Ve o paslı makası, taşıdığı bütün acılarla birlikte, denizin en derinine fırlattım.

Metal, karanlık suda son bir kez parladı ve yutulup gitti. Hayattaki en ağır yükler kesilip atılmazdı. Onlar, ancak bir başkasının elini tutarak, birlikte taşınarak hafifletilirdi. Sahilden ayrılırken, doğan güneşin ilk ışıkları yüzümü ısıttı. Artık ruhumda ne sihirli bir aletin ağırlığı, ne de kolay bir kurtuluşun boş vaadi vardı. Sadece kendi yamalı ceketim, kendi onarılmış söküğümlerim ve babamdan miras kalan o sessiz bilgelik. O gün ilk defa, ellerim babaminkiler gibiydi. Büyülü bir aleti tuttukları için değil; bir iğneyi nasıl tutacaklarını ve bir söküğü onarırken bir insanı nasıl dinleyeceklerini bildikleri için.

KARA KIŞ

Gel götür geceleri katık et düşlerine
Gözlerine sürme çek kurtar beni uykudan
Hangi yana dönersem yatak iğneli fiçı
Çırpınıp duruyorum düştüğüm bu kuyudan

Ay gecenin koynunda sere serpe yatıyor
Ben bakarak göremem kalbinden geçenleri
Duvarları yıkılmış bir hanede yaşarım
Sen nasıl göreceksin içimden göçenleri

Ben de mevsim kara kış sen girdin sonbahara
Dallarında yapraklar yavaş yavaş soluyor
Gözlerinden bir umut aşısı vur kalbime
Nesli toprak olanın aslı toprak oluyor

Belki sen istemedi gözünden kaza çıktı
Büyümeden yangını söndürmeye gelirdin
Gelirken vicdanını yanında getirseydin
Bakarak yazdığını susa susa silerdin

ÇAYIR İNCİR KUŞU

Verimli topraklar geride kaldı
Kayaların ucunda dolaşıyorum biteviye
İkinci yaklaşıyor gözüm endişe yumağı
Sırlar kanatlarıma takılı

Kimse sormuyor Nuh'u
Bildiğim hikayeler tufan üstüne
Yıldızlara bakıp yön bulan yok
Kızılçık çiçeği saçtı tohumlarını
Zirve umudu başka bahara kaldı

Çayırincir kuşuyum
Hırçın ırmaklar deli çayların ezgisi
Kulak verin hele belki duyarsınız o sesi

Püslü incir gökkuşaklarına asılı
Yeşil tozlu yapraklara sarılı
Güneşi emen incirin bereketidir duam
Nöbet yerindeyim ama mevsim güz
Dalgın avare Çayırincir kuşuyum

Leyla şalını açarak geliyor
Karanlık sürmeli gözler
Esrük şarkılar
Ayak seslerini duyuyorum
Gönlüm hüznün denizinin bitimsiz dalgası
Yağmurlarla başlasın Nuh'un yeni tufanı.

BİR SAZ SEMASININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Bir Saz Semaisinin Düşündürdükleri 2025 yılının bir yaz günü. Yunus Emre Enstitüsünden, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nin daveti üzerine şehrimize gelen 11 ülkenin 13 öğrencisiyle Mesder' de birlikteyiz. Önce kendilerini tanıtıyorlar ve hepimizi şaşırtan kırık Türkçeleriyle Bahaettin KARAKOÇ'un; "İhlamurlar Çiçek Açtığı Zaman" şiirinden kıt'alar okuyorlar. Daha sonra Mesder üyesi şairlerden şiirler dinliyoruz. Peşinden Sütçü İmam Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Soner OKAN hocamız, sanki kemanının tellerine can vererek saz semaileri icra etmeye başlıyor. Her eser öncesi, Türk Sanat Müziğinin bu ünlü bestekârlarını bizlere tanıtarak, onların muhteşem saz eserlerini tabir yerindeyse ete-kemiğe büründürüyor. Salonda bulunanlar, her eseri gözlerini kapatarak huşû içinde dinliyorlar. Hayır, sadece dinlemekle kalmayıp, sanki yılların, asırların susuzluğunu gidermek için ruhlarını aziz bir çeşmenin musluğuna dayayıp, kana kana âb-ı hayat içiyorlardı. Onlardan biri de bendim. Nağmelerin inişleri, çıkışları, yavaşlayıp hızlanmaları, bir oktavdan başka bir oktava geçişleri, dinginlikleri, bazen çırpınışları beni bir başka âleme sürükledi. Nereye mi? Çok çok uzaklara sürükledi nedense.

Kurtuluş Savaşı yıllarına. Kurtuluş Savaşının bitiş yıllarına.

On sekiz yaşında; "Vatanın bize ihtiyacı var" diyerek askere gidip, II. Balkan Harbi ile başlayıp, Mustafa Kemal'in komutasında Çanakkale, Kafkas, Sina-Filistin ve Kurtuluş Savaşı Cephelerinde savaşıyor, her savaştan bir yara alarak Gazi ünvanıyla köyüne dönüş yapan Ömer'e. Gazilik Madalyasını bizzat kendi eliyle göğsüne takarak; "Sen vatani görevini layıkı ile yaptın, vatan sana minnettardır, artık evine dönebilirsin evladım" diyen Mustafa Kemal'in askeri Yanık Ömer'e.

Yanık Ömer on yıl boyunca cepheden cepheye koşuşturmuş. Bu süre zarfında birkaç mektubun dışında evinden ve ailesinden hiçbir haber alamamış. Kurtuluş Savaşı sonrası göğsünde madalyası ile köyüne dönmektedir. Tren ile köyünün bağlı bulunduğu ile gelmiştir. Köyü, ilin kuş uçmaz-kervan geçmez üçra bir köşesindedir. Kolunda, indiği ildeki bir bakkaldan aldığı ekmek ve helvadan ibaret azık çıkını ile yola koyulur. Aklında hep ak pürçekli anası, tarlada, bahçede gün boyu çalışmaktan elleri nasır bağlamış babası, kendisi askere giderken sekiz yaşında olan kız kardeşi Mühraban ve daha bir oyun çocuğu olan küçük kardeşi Ahmet var. Bütün bunların

ötesinde bir de; “beşik kertme” nişanlısı Pembegül. Her gün yorgun argın yatağına uzanırken, Allah’tan hiç değilse rüyada yüzünü göstermesi için yalvardığı Pembegül. Şimdi yirmi beş yaşındadır. Yüzü nasıldır şimdi acaba, saçları nasıl? Serpilip, gelişip, daha da bir güzelleşmiştir elleham.

Yol boyunca, tıpkı bir saz semaisinin akan, çoşan nağmeleri gibi onları düşünür Ömer. Artık hayli yaşlanmış olan anne ve babası sağ mıdır acaba? Yoksa-Allah korusun- ölmüşler midir? Hiç değilse birisi- özellikle annesi- yaşıyor olsa bari. Eskiden olduğu gibi, annesi her sabah kuşluk vakti kalkıp, çalı-çırpı ile ocağı yakıp, sabah çorbasını pişiriyor mudur yine? Babası çorbasını içer içmez elinde kazma-küreği ile yine tarlanın yolunu tutuyor mudur? Kız kardeşi evin çamaşırında, bulaşığında annesine yardım ediyor mudur? Küçük haylaz büyüüp, uslanmış mıdır artık? Babasına tarlada, bahçede yardım ediyor mudur acaba? Ya yavuklusu? Ya kendisinden umudu kesip, bir başkasına verdilerse? On yıl az bir zaman değil ki. Bu ve buna benzer olumsuz düşünceler aklına geldikçe-sanki saz semaisindeki hızlanmalar gibi- adımlarını açığının, hatta neredeyse koşar adım yürüdüğüünün kendisi de farkında değil. Ağrıyan, acıyan, bacağındaki kurşun yarası mı, yoksa beynini bir örümcek ağı gibi saran kuşukları, kaygıları mı? Melodi de açık seçik söylemiyor ki, sadece hissettiriyor. Yorulup da bir ağacın gölgesine sığınıp dinlendiği zaman, sanki olumsuz düşünceler de bir nebze azalıyor zihninde. Dinlendiği süre içinde hep olumlu şeyler düşünmeye çalışıyor, sanki dinginleşiyor. Annesi yaşıyordur canım. Hatta şimdi, bir taraftan önündeki leğenin içindeki çamaşırları yıkıyordur, bir taraftan da alnında tomurcuklanan terleri elinin tersiyle silip, çamaşırları tekrar ovuyordur. Kız kardeşi arada bir leğene, ocaktaki kazandan sıcak su taşıyordur.

Küçük haylaz, ya bahçede tavukları kovalıyordur ya da oğlaklarla oynuyordur. Babası tarlada çalışırken

yorulmuş, kendisi gibi bir ağacın gölgesinde nefesleniyordur. Pembegül mü? O da savaşın bittiğin duymuştur ve dört gözle Ömer’inin dönmesini bekliyordur. Kimbilir kaç mendilin kenarına -kimselere göstermeden- Ömer’inin ismini işlemiştir. Kolundaki azık çıkını açıp, bir parça ekmek koparıp, içine biraz helva yatırıp ağzına götürüyor. Semainin bu kısmı biraz daha mı lezzetli ne?

Bir süre sonra, -semaideki ritim gibi- fazla vakit kaybettiğini düşünüp tekrar yola revan oluyor. Adımlarını yine sıkılaştırıyor. Ya annesi vefat etmişse? Çünkü en fazla çile çeken odur. Ya babası, sırf kardeşleri perişan olmasın diye başka bir kadınla evlenmişse? Sonradan gelen kadın annesinin yerini tutabilir miydi ki? Ya yeni gelen kadın, kardeşlerine eziyet ediyorsa? Ya kadının da kendi çocukları varsa? O kadının çocukları Mihriban’la Ahma’e hiç rahat verirler mi? Ya her akşam babasına kardeşlerini kötüleyip, onların azar işitmelerine ya da sopa yemelerine neden oluyorsa?

Ya babası vefat etmişse? Annesi bir başkasıyla evlenmezdi, ondan adı gibi emindi. Bir baba evin direğiymiş. Direk kırılırsa ev çöker, yaşanılmaz hale gelirdi. Baba yoksa evi kim geçindirecekti? Kız kardeşi şimdi on sekiz yaşında olmalıydı. Evlendirilmiş miydi acaba? Ya kocası olacak adam haylaz, işe yaramazın tekiyse? Kıza hayatı zindan ediyorsa? Bir de çocuk çocuğa karışmışlarsa, artık geri dönüşü de olmazdı. Kızın hayatı rezil olup gidecek demektir. Eğer öyle bir şeyle karşılaşır, kız kardeşini alıp eve getirip kendisi bakardı. Kardeşinin sefil ve çaresiz olmasına tahammül edemezdi.

Ahmet okula başlamış mıydı acaba? Kendi askere giderken köyde okul yoktu, şimdi var mıydı acaba? Onu mutlaka okutmalıydı. Ne yapıp edip, gerekirse ilçeye götürüp onu okula kaydettirecekti. Yoksa o da kendisi gibi okuma yazmayı askerlikte, “Ali Okulunda” öğrenecek, hayata gecikmeli başlayacaktı. Buna müsaade

edemezdi. Bunlar aklına geldikçe yine adımlarının hızlandığının, nefesinin daraldığının farkına varıyor, bir an önce köyüne ulaşmayı arzuluyordu. Yoldan değil de düşüncelerin yoğunluğundan yorulduğunun ayırına varıp, yol kenarındaki bir çoban çeşmesinde elini, yüzünü yıkayıp, çeşmenin yanı başına oturdu. Tütün tabakasını çıkarıp bir sigara sardı. Sigaranın göğe yükselen dumanına bakarak tekrar hayaller kurmaya başladı.

Şimdi annesi, içinde yemek artıkları ve ekmek kırıntıları olan sofraya bezini bahçeye silkeliyordu, tavuklar gagasın diye. Evin çil horozu hepsinden önce kırıntıların başına doğru koşup, bir tanesine bile gagasını sürmeden tavukları ve civcivleri çağırıyordu. Onlar beslendikçe kendisi de gururla etraflarında dolaşıyordu. Erkeklik, babalık bunu gerektirirdi. Evin keçisi yayılmadan gelmiş, annesi sütünü bir miktar sağdıktan sonra, oğlağını beslemesi için onu ahıra göndermişti. Oğlak şimdi her zaman yaptığı gibi, burnuyla annesinin memesine vurarak kalan sütü tamamını emmeye çalışmaktadır. Kız kardeşi çalı çırpı ile ocakta pişen akşam yemeğinin ateşini besliyordu. Ahmet sokaktan yorgun argın dönmüş; “anne çok acıktım” diye mızımızlanıyordu. Biraz sonra babası tarladan dönmüş olacaktır. Pembegül, ah Pembegül ! Şehre her gidip gelenden utana-sıkıla asker terhisleri ile ilgili haber almanın telaşındadır.

Şu nağmeler, şu tepe aşıldıktan sonra köyün görüleceğini söylüyor sanki. Bunu düşünür düşünmez -saz semaisini çağıl çağıl akması gibi- adımlarının kendiliğinden sıklaştığının farkında bile değil. İşte, Köyün gözüktüğünü de nağmeler söylüyor. Köpek sesleri şimdiden duyulmaya başlıyor. “Sanki her şey on yıl önceki gibi” diye düşünüyor. “Sadece ağaçlar dal vermiş, serpilmiş, büyümüş. Saklambaç oynayan çocuklar gibi evleri kendi arkalarına saklamışlar.” Semainin nağmesi fısıldıyor; “Evet şu yolun solundaki küçük tepedeki ev onların

evi.” “Beni görünce annem kim bilir ne kadar sevinecektir” diyor. “O’na öyle bir sarılacağım, öyle bir sarılacağım ki; on yılın özlemi kadar sıcak, on yılın özlemi kadar uzun. Sonra babamın nasırlı ellerini, Mihriban’ın samur saçlarını, Ahmet’in de gözlerini öpeceğim. Geldiğimi komşu köydeki Pembegül ertesi gün duyacaktır. Ben de onu fazla bekletmeden annemi de yanıma alıp köyüne varacağım. Aksayan bacağımı farkedince yüzü buruklaşır mı acaba? Ama sanmam. O bilir, -semaisin son nağmeleri gibi-Vatan için bir aksak bacadan çok daha fazlasının feda edilmesi gerektiğini.”

YANIK ÖMER TÜRKÜSÜ

Kurtuluş Savaşında
yirmi sekiz yaşında
mangasının başında
taşıyor.

Yanık Ömer
yiğit Ömer
siperleri aşıyor

Savaş biter
Yanık Ömer
köye döner
köylü bütün
bayram eder.
Yanık Ömer kutlanır
nişanlısı mutlanır.

Heey, Yanık Ömer, attan iner
Pembegül’e bağlar kemer
köylülere gider haber;
“dügüneee, düğüneee!”

Eline kına yakar
başına teller takar
belinde altın kemer
öyle alana çıkar

Heeeey
Pembegül
allanır
pullanır
Yanık Ömer’in Köyü’ne
dügün alayı yollanır.

ENDÜLÜS'ÜN EN GÜZEL GÜLÜ

Ağaran afaka güzelleşerek
unutmuştur zamanı ve serini
bir dudağı yerde bir dudağı gökte
sırtında sabahsız gecesiyle dev

Geyik gibi uzanmıştır
uzun, upuzun masallar ortasına
yürümüştür gölgesinin yittiği yere

Gözleri rengindedir eceli
taş taş olmuş sinesinde merhem
biganedir yokluğun otağına

Hayalden hayale dalıp gitmek
yakışmaz yüzün ansızın vedasına
dağ dediğin delinir mi damlaya

Sen misin asude kokusuyla
Endülüs'ün en güzel gülü,
biraz dersem yazım kış olur
bir magma yatağında pervane

Sükutun mihrabında
yeni bir dünyaya uyanmaya
uykusu tartılmıştır mizana

Göğsünün boşluğuna serpilene
adı sanı bilinmez esrik rüzgârın
elleri serili çöl tozudur gülistana

Öfkesi kaçak, kuş korkutan
söylemeye utanarak susadığını
pas tutmuş çığlığıyla bir ev.

“FİRKATİN ALDI BÜTÜN NEŞVE-Î TÂBİM BU GECE”

Osmanlı Devleti’nin yorgun yıllarında bile şaheserler ortaya koyan kültür ve medeniyet iklimi pek çok Ermeni, Rum ve Musevî asıllı mûsikîşinas yetiştirmiş ve onların besteleriyle arşivimiz zenginleşmiştir: Tatyos Efendi, Nikagos Ağa, Zaharya Efendi, Aleko Bacanos, Lavtacı Andon, Leon Hancıyan, Sarkis Efendi, Kemeñçeci Vasilaki Efendi, Mısırlı İbrahim Efendi... Bu yazımızın konusu da şair Avram Naum ve velûd bestekâr Bimen Şen’dır...

Merhum gazeteci Mehmet Barlas’ın anlattığına göre meşhur gazinocu Fahrettin Aslan, Maksim Gazinosu’nda programa çıkmak isteyen yarı amatör solistleri, güftesi Avram Naum’a, bestesi Bimen Şen’e ait olan Hicaz şarkıyı söyleterek imtihan edermiş:

“Firkatin aldı bütün nevşe-i tâbım bu gece,
Ağlamaktan yine zehroldu şarâbım bu gece.
Taştı peymâne-i gâm kalmadı şekvâya mecâl,
Mihverimde dolaşır leşker-i endüh-i melâl,
Hep senin aşkın ile böyle harâbım bu gece.”

Günümüz Türkçesine şöyle aktarılabilir:

“Ayrılığın, bütün sevincimi öldürdü bu gece.
Ağlamaktan, yine zehroldu şarabım bu gece.
Gâm kadehi taşı, şikâyeteye derman kalmadı.
Hüzün ve keder askerleri etrafımda dolaşır.
Hep senin aşkınla böyle harabım bu gece.”

Güftekâr Avram Naum (Avram Naon veya İbrahim Nom)

Yaygın bilinen adıyla Avram Naum, 1878 yılında İstanbul’da doğmuştur. Hasköy Ortaokulu’nda ve Vefa Lisesi’nde okuduktan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nden mezun olarak avukatlığa başlamıştır.

Dr. Oğuz Karakartal “Tevfik Fikret’in İzinde İki Şair: Avram Naon ve Isak Ferera” isimli eserinde, bazı kayıtlarda Avram Naum bazı kayıtlarda da Avram Naon yazıldığından bahisle yakın dostu Isak Ferera’nın ithaf yazısında Naon olarak yazdığını anlatmaktadır. Hatta Avram Bey de Kalb-i Şikeste’yi bastırırken Avram Naon şeklinde yazmıştır. Cumhuriyet döneminde kullandığı isim ise İbrahim Nom’dur.

Aynı zamanda iyi bir şair olan Avram Naum dönemin önemli şairlerinden Tevfik Fikret, Süleyman Nazif ve Cenab Şahabeddin gibi üstatlardan etkilenmiş ve özellikle İsmail Safa tarafından desteklenmiştir. İlk şiirlerini dönemin önemli dergilerinde yayınlamış ve kendisi de dergiler çıkarmış; ilk şiir kitabı Kalb-i Şikeste’yi 1901 yılında yayınlamıştır.

Tevfik Fikret’in Rûbab-ı Şikeste isimli şiir kitabının ilk defa 1897 (Hicrî 1315)

yılında Ahmed İhsan ve Şürekası-Alem Matbaası tarafından yayınlandığı düşünülürse, Avram Naum'un zaten etkilendiği Tevfik Fikret'ten esinlenerek şiir kitabına Kalb-i Şikeste ismini uygun gördüğü düşünülebilir.

Şalom Gazetesindeki yazıda Marsel Şalom, Avram Naum'u şu sözlerle tanımlıyor: "Bütün gerçek şairlerin amacı gibi, onun amacı da insanlara hizmet etmek, halkın hayatın anlamını bulduğu, şairin çektiği ızdırapta varoluşun fırtınalı akıntılarına karşı direnmek için gerekli inancı ve gücü bulduğu eserler ortaya koymaktır."

Dr. Laurent Mignon'a göre şiirde akrostiş türünü ülkemizde tanıtan kişidir. Nitekim girişteki güftenin Osmanlı Türkçesi'yle yazılışı, "Fâtıma (هم طاف)" ismine akrostiştir.

9 şiiri bestelenen şairin meşhur güftelerinden bir diğeri ise Lemî Atlı tarafından Hicazkâr makamında bestelenen "Son aşkımlı canlandıran en tatlı emelsin" isimli şarkıdır.

Avram Naon, 30 Kasım 1947 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir.

Fasıl Mûsikîsinin Üstadı Bimen Şen

Bu şarkının bestekârı Bimen Dergazaryandır. Bimen, Ermeni asıllı ve Kaspar isimli bir rahibin dördüncü erkek çocuğu olarak 1873 yılında Bursa'da

doğmuştur. Ailesi de müziğe meraklı ve kabiliyetli olan Bimen, daha sekiz yaşındayken Bursa'daki Büyük Kilise korosunda ilahi okurken herkesin dikkatinin çekmeye başlamıştır. Bimen, Bursa'ya gelen Hacı Arif Bey'e takdim edildiğinde sesiyle ve tavrıyla Üstadı etkilemiş; Onun tavsiyesi ile 1887 yılında daha 14-15 yaşındayken İstanbul'a gitmiştir. Ailesinin çok şiddetli itirazına rağmen gerçekleşen bu seyahat, Bimen için çileye dönüşmüş ve parasının iki haftada bitmesiyle perişan günler başlamıştır. O yıl İstanbul'da çok şiddetli bir soğuk hüküm sürmektedir. Parasız ve sahipsiz kalan Bimen, çareyi kiliseye girmekle bulmuş; kilisede dikkatini çektiği bankerin himayesinde işe başlayarak ticareti ve sarraflığı öğrenmiş, daha sonra da kendi işini kurarak serbest çalışmaya başlamıştır.

Bimen Bey, bu dönemde Lemi Atlı ve Hagopos Kılıyan'dan ders almış artık büyümüş hem ticarette hem de mûsikîde kendini ispatlamıştır. Bu meyanda zaten Bursa'dayken tanıştığı üstadı Kanunî Hacı Ârif Bey, Neyzen Aziz Dede, Tanbûrî Cemil Bey, Lemi Atlı, Şevki Bey, Rahmi Bey gibi gerçekten çok büyük üstadlarla meşk ederek mûsikî bilgisini ve icracılığını geliştirmiş ve üstat seviyesine ulaşmıştır. Artık aranan bir icracıdır. Özellikle fasıl mûsikîsindeki hünelerleriyle herkesin hayranlığını kazanmış ve birbirinden lezzetli eserler bestelemeye başlamıştır.

Bimen Dergazaryan, Atatürk'ün çok beğendiği ve zaman zaman Dolma-bahçe Sarayı'na davet ederek dinlediği

sanatçılardan biridir. Bu mûsikî gecelerinden birinde, Atatürk, eserlerinin hep hüznü olduğu ve bir dahaki sefere neşeli bir şarkısını dinlemek istediğini ifade eder. Bunun üzerine Bimen Bey, o meşhur Kürdili-hicazkâr şarkısını bestelemiş ve bir sonraki toplantıda okumuştur:

“Yüzüm şen, hâtıram şen, meclisim şen,
mevkiim gülşen
Dilim şen, hemrevim şen, hem serim şen,
hem demim rûşen
Nasıl şen olmasın gönlüm, bu bezm-i iyy u
işretde
İçen şen, söyleyen şen, dinleyen şen, yâr ü
ağyar şen.”

Eseri çok beğenen Atatürk, Bimen Beye ŞEN soyadını vermiş ve Bimen Bey de severek kullanmıştır.

Yahya Kemâl Beyatlı, Varşova’da büyükelçi iken memleket hasreti ve Bimen Şen’inin fasallarının özlemiyle aşığıdaki kıtayı yazıp Süleyman Nazif’le göndermiştir:

“Mevsim sonu yas bağladı gülşen yanımızda,
Gül goncesi açmazsa ne var sen yanımızda,
Bülbüller uzaklaşsa da Bimen yanımızda,
Gül goncesi açmazsa ne var, sen yanımızda.”

Bimen Şen ise bu şiiri besteleyip bir dost meclisinde okuyunca, Süleyman Nazif şu beyti yazıp Şen’e vermiş:

“Ebedi nâzımdır san’atı feryadımızın,
Öperiz ağzını hep Bimen üstadımızın”

Şarkılarının çoğu, üdi Arşak Çömlekciyan tarafından notaya alınmıştır. Nota bilmemesine rağmen 500’den fazla eser bestelemiş ancak hepsi notaya alınamadığı için sadece 222 eseri bugüne kadar gelebilmiştir. (www.mûsikiklavuzu.net). Bazı kaynaklarda ise 40 farklı makamda 600 kadar eser bestelediği ve bunlardan 280 eserin bugüne kadar gelebildiği rivayet edilmektedir.

Yılmaz Öztuna ise Büyük Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi’nde Bimen Şen’in 37 ayrı makam kullanarak bestelediği 250 şarkı ve 3 marştan oluşan eser listesinden bahsetmektedir.

Bu eserlerin içinden özellikle kürdilihicazkâr makamında bestelediği 33 eser, fasıl mûsikîsinin abidevi eserleridir. O kadar ki Filiz Sönmez’e göre “konservatorda görev yapan Prof. Mutlu Torun, Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca, Mehmet Güntekin gibi hocalar “Bimen Şen olmasaydı fasıl mûsikîsi eksik kalırdı” şeklinde görüş beyan etmişlerdir.

En meşhur eserlerinden bazıları şunlardır: “Yüzüm şen hâtıram şen meclisim şen mevkiim gülşen” mısraıyla başlayan kürdili-hicazkâr; “Sun da içsin yâr elinden âşkın peymâneyi” mısraıyla başlayan segah; “Bensiz ey gül, gülşen-i âlemde mey-nûş eyleme” mısraıyla başlayan segâh; “Al sazını sen sevdiceğim şen hevesinle” mısraıyla başlayan sultâniyegâh; “Acaba şen misin kederin var mı?” ve “Yıllar ne çabuk geçti o günler arasında” mısralarıyla başlayan hicaz; “Dilhûn olurum yâd-ı cemâlinle senin ben” mısralarıyla başlayan ve “Hâleli gözlerin hayale döndü” mısraıyla başlayan hüzzam şarkıdardır.

Bimen Şen, 26 Ağustos 1943 tarihinde İstanbul’da vefat etmiştir. Cenazesi Lemi Atlı, Neyzen Eyüp’lü Rıza Bey, Tamburi Dürrü Turan, Hâfız Sadettin Kaynak, Artaki Candan gibi tanınmış mûsikîşinasların katıldığı kalabalık bir toplulukla Beyoğlu Balıkpazarı’ndaki Ermeni Kilisesi’nde icrâ olunan âyin ile kaldırılarak, Feriköy Ermeni Mezarlığı’nda toprağa verilmiştir.

Türk Mûsikîsine unutulmaz hizmetleri olan Bimen Şen’in de, Türk Şiirine unutulmaz hizmetleri olan Avram Nam’un da toprağı bol olsun.

Benim aklım Avram Beye o akrostiş yazdıran Fatma Hanım’da kaldı; acaba kimdi?

HÜZZAM ŞARKI

Hüzzam bir şarkı söyler geceleri asuman
Ezgisiyle inleyen dertli bir neydir zaman
Kıblesini yitirmiş, şaşırılmış binbir secde
Sanırsın ihya olmuş, coşar da gelir vecde
Titrek bir mum alevi odamı aydınlatır
Vidhanımın nidası kulağımı çınlatır
Merhameti yitiren nasıl umar ki visâl
Kılavuzun emrine etmeyince imtisâl
Gecenin ninnisiyle uyuklar cümle varlık
Sığındıkça Rahman'a genişleyen bir darlık
Sana verilmeyecek ebediyyen bir paye
Gönüller yıkmamayı edinmedikçe gaye
Uyuyanlar duymazlar uzaklarda bir çığlık
Âlemleri kaplayan balçık gibi bir sığlık
Hani bahçeler vardı yollarımda geçtiğim
Dupduru sular vardı kana kana içtiğim
Bulandı berrak sular, bahçelerim tarumar
Şifasını bekler de bulamaz insan bîmar
Hüzzam bir şarkı söyler geceleri asuman
Ezgisiyle inleyen dertli bir neydir zaman

ÇOCUKLUK ÖZLEMİ

Gelir mi çocukluğum rüyalarımın bir gün
Yüzümdeki o saflık uzun yıllardır sürgün
Sokakta oyunlarım dört bir yanıma sarsa
Beni büyükler değil arkadaşlarım yorsa
O zaman sevinç ile kapanırdım toprağa
Yüklerimden arınıp dikilirdim ayağa
Gökkuşağına uçan uçurtmalarım tavan
Yüreğimde yedi renk çiçekler açar o an
Koşuşur tozlu dizler, heyecanlı nefesler
Yankılanır göklerde şen kahkahalı sesler
Çocukluğum ömrümde altın yaldızlı nakış
Yine düşse yüzüme o güleç masum bakış
Annem değil seslenen, bilirim o dem uzak
Geçer zaman dediğin, faniyiz bu muhakkak
Akrebi kovalayıp büyüme kederim
Büyüdükçe arttı hep eksilmedi kederim
Işığı sizin olsun şu yedi kat göklerin
Büyüklik sizde kalsın, çocukluğumu verin
Özlemekle harcar mı insan bütün ömrünü
Hakikatle yüzleşir hayatının son günü

BİR BAŞKA BAHARA

Gözleri, geçmişin kırılğan tonundan sıyrılmış, betondan şehirlerin bezgin telaşında geziniyordu. Sonbaharın son demlerinde kış güneşi puslu bulutların arasından usul usul yayılıveriyordu gökyüzüne. O gün sanki isli bir kasvet dağılıyordu her yana... İçindeki huzursuzluğu yalnız oluşuna yorsa da asıl sebebini kendine itiraf ettiğinde orada duramayacağını da biliyordu. Sehpanın üzerindeki kumandaya uzanıp haber kanallarını gezdi. Her bir kanalda ayrı felaket sıralıydı. Huzursuzluğu azalacağına daha da artmıştı. Evde kapalı kalmak ruhunu daraltıyordu. Yerinden yavaşça doğruldu. “Yok, dayanamıyorum artık, çıkmam gerek bu canlı mezarından! Duvarlar üzerime geliyor sanki!” dedi kulakları işitecek bir ses tonuyla.

Evde yalnız olmanın rahatlığıyla dolaşıyordu içeriyi. Sağa sola birkaç tur daha attıktan sonra duraksadı. Pencereden dışarıya baktı. Olmadı. Suskunluğu, içinde dolaşan kalabalığa yenik düşüyordu. Ani bir kararla vestiyerde durmakta olan paltosunu giyindi ve arabanın anahtarını alıp evden çıktı. İstikamet belliydi. Doğruca bağ evine sürdürdü arabayı. Bağ evi son yıllarda

tek sığındığı ve kendini bulduğu yerdı. Orada toprağa dokunmak, doğayla iç içe olmak onu hayata bağlıyor, sadece beden değil, ruhen de yenilenmesine vesile oluyordu. Babadan kalma bu otantik ve huzurlu bağ evini kardeşlerini razı edip almıştı. Kendini ait hissettiği ve tazelendiği yerdı orası. Şehirden ve insanlardan uzakta, kendisiyle iç içe...

Hava oldukça soğuktu. Dışarıda kuru bir ayaz insanın içini titretiyordu. Arabasını her zamanki yerine park edip, bahçe kapısının kilidini üşüyen elleriyle ivedi bir şekilde açtı. Çatıdan damlayan suların kayganlaştırması sebebiyle merdivenleri dikkatli adımlarla ama aceleci bir tavırla çıktı. Dış kapıyı örttü ve içeri girdi. Daha önceden hazır ettiği sobayı tutuşturup çaydanlığa su doldurup, sobanın üzerine koydu. İçeriye sobadan yayılan tatlı sıcaklık, paltosunu çıkarması gerektiğini hatırlattı. Odunların isli, çıralı kokusu ve çıtırtılı seslerinin ahengi ruhunu dinginleştiriyordu. Ayağına giydiği pandufların soğukluğunu parmak uçlarına kadar hissetti. “Olsun birazdan nasıl olsa ısınırım. Yeter ki o karmaşık şehirden kurtulayım!” dedi kendi kendine.

Yiyecek bir şeyler hazırlamak niyetiyle mutfağa geçti. Dolabı açtı, gelirken ekmek almadığını hatırladı. Bir an endişe salınsa da içine, sonra buzlukta her zaman yedekte ekmek bulundurduğunu hatırladı. Ekmekleri çıkarıp sobanın yanına götürdü. Buzları çözüldükten bir süre sonra ekmekleri sobanın üzerine dizip ısıttı. Üzerlerine köy tereyağı sürüp biraz da peynir koydu ve tepsiye dizip, sobanın kuzinesine sürdü. İçerdeki hoş sıcak, mis gibi çayın kokusu ve fırında kızaran ekmeklerin kokusu aç olmadığı halde iştahını giderek kabartıyordu. Sobanın yanı başındaki koltuğuna kuruldu keyifle. Masanın üzerine doğru uzattı kolunu gözlüğünü ve kitabını aldı eline. En son kaldığı yerdeki ayrıacı kaldırıp, okumaya devam etti. Birkaç sayfayı okuyana kadar bütün hazırlıklar tamamlandı. Çay demini aldı, ekmekler kızardı ve soba daha da dinginleşip ısınısını yavaşlattı.

Yemeğini yiyip çayının son yudumlarını aldıktan sonra bahçeye çıkıp iki tur atıp nefes almak istedi. Toprakla uğraşmak ona her zaman çok iyi gelirdi. Bahçedeki ağaçları ve tüm bitkilerin özenle bakımını yapardı. Bu sebeple kış mevsimlerinden pek hazzetmezdi. Bahçede dolaşırken adımlarını bastığı kuru yaprakların hışırtısından büyük zevk alıyordu. Babasının zamanından kalma ağaçların yanı sıra kendi diktiği ağaçlarda göz gezdirdi. Bahçede gözüne ilk çarpan detay her zaman, önceki yıl diktiği ceviz ağacı oluyordu. Birden bahçe kapısının açıldığını fark etti. Gelen yan komşusu Ali beydi. Yetmişli yaşlarda olmasına rağmen zayıf, çelimsiz vücuduna göre zinde ve atik bir adamdı. Koşar adımlarla yaklaştı ve:

“Ooo Süleyman sen mi geldin? Epeydir yoktun nerelerdeydin?” dedi. İsminin zikriyle o yöne dönen Süleyman Bey:

“Sağ olasın Ali ağabey, havalar soğuk çıkamadık epeydir. Malum kış olunca hastalık falan bitmedi bir türlü. Merhaba hoş geldin! İçeri buyur sıcak çayım var,” dedi. İçeriye yönlerini çevirmişlerdi ki Ali Bey ceviz ağacına yöneldi. Süleyman Bey duraksadı. Ali Bey ceviz ağacını sağa sola hızla salladı. Ağacın en uzun dalını kırıp ikiye ayırdı. Süleyman Bey olan bitene bakakalmıştı. Gözü gibi baktığı ceviz ağacının en iri dalını komşusu Ali Bey ikiye ayırmıştı.

Süleyman Bey’in hiddeti giderek artmıştı. Adamı sanki bir kaşık suda boğacaktı. Elini havaya kaldırıp:

“Ne yapıyorsun, Ali Bey? O ağaca aylardır gözüüm gibi baktım. Sen ise kırdın hiç acımadan! Deli misin be adam?” dedi ve gözyaşları kirpiklerine yığılıp, sesi boğazına düğümlendi. Ali Bey kendinden emin tavırlarıyla:

“Her gördüğünü bahar mı sanırsın, bu dal kökünden çürümüş. Ağacın köküne hastalığı varmasın istedim. Büyümesi imkânsızdı. Nasıl ki biz insanları doktorlar iyi ederse bizim gibiler de ormanın dilinden anlayanlar ve onları yeşertir. Üzülmel! Seneye daha iyi olur bu ağaç, belki ceviz bile vermeye başlar... Yalnız hatırlatayım; ceviz ağacı çok sulanmak istemez. Her şeyde olduğu gibi azı karar, çoğu zarardır!” deyip oradan ayrıldı. Süleyman Bey ne yapacağını bilemez halde içten içe söylenerik içeriye girdi.

Koltuğa oturup ellerini sobaya doğru uzattı ısınmak için. Akli ceviz ağacına olanlarda kalmıştı. Düşündükçe üzüldü. O ceviz ağacını eve yeni taşındığı günlerde dikmişti ve çok umutluydu. Ama ağaç gerçekten de hiç büyümemişti. Ali Bey’e bir yandan kızarken, bir yandan da onun bakımlı bahçesini düşünüyordu. “Neyse artık, Ceviz ağacımın ömrü ne kadarsa, beklerim yeşerip yeni dallar, filizler vermesini!”

MEKKE'DE BİR "GÜL" AÇTI

Bundan ondört asır evvel, Milâdî 571 yılının 20 Nisan Pazartesi sabahı (Kamerî Rebiyü'l-evvel ayının 12. günü) güneş doğmadan az önce ; asırlara hükmeden geceleri sonsuza dek ortadan kaldırmak, bütün zaman ve mekânları Hakk'ın nûruyla doldurmak, insanlığa Son İlâhî Vahyi bildirmek ve beşeriyetin yüzünü her iki cihanda güldürmek için Mekke'de bir "Gül" açtı. Süleyman Çelebi Hazretleri'nin;

**"O gice kim toğdı ol hayr-ül-beşer,
Ânesi anda neler gördi neler.**

...

**Dîdi gördüm ol Habîbün ânesi,
Bir acep nur kim güneş pervânesi.**

...

**Bu gelen aşkına devr eyler felek,
Yüzine müşâkdur ins ü melek.**

...

**Bu gice dünyayı ol Cennet kılur,
Bu gice eşyâya Hak rahmet kılur.**

...

**Toğdı ol saatte ol Sultân-ı Dîn,
Nûra gark oldu semâvât ü zemîn."**

dizeleriyle anlattığı, Şeyh Gâlib'in ise;
**"Envâr ile kâinât doldu,
İşte bu gece sabah oldu"**

mısralarıyla ifâde ettiği bu **"Kutlu Doğum"**la, **Kâinâtın Solmayan Gülü** gonca-yı durdu. Ehl-i dil, bu velâdeti;

**"Vâr olmaya sebep, âleme rahmet,
Son Peygamber doğdu, ismi Muham-med."**

diye bizlere duyurdu. Ve **"aslı nur, cismi âdem"** olan O **"Gül"**, âlemleri nûra doyardı.

O **"Gül"**; Allah'ın (c.c.) kendi nûrundan yarattığı ilk nurdu. O nur; ilk insan ve ilk nebi Hz. Âdem'in (a.s.) alnına nakşolduktan sonra, peygamberden peygambere tevârüs ederek Hz. İbrahim'den (a.s.) Hz. İsmail'e (a.s.) geçti ve Kinâne oğullarından Kureyş'in Hâşimi koluna ulaştı. Âdem Aleyhisselâm'ın teslim aldığı Âhir Zaman Peygamberi'ne (s.a.v.) âit Muhammedi nur; İnsanlığın Efendisi'ne baba olma şerefine nâil olan Abdullah b. Abdülmuttalib'in alnında ayın on dördü gibi parladıktan sonra, **"Âmine Hâtun"**a intikal etti ve O'nun bedeninde de ezeli ve ebedi sâhibini buldu. Eşi benzeri olmayan O **"Gül"**ün İlâhî fermanla Faran Dağları'nın eteklerinde ve Beytullah'ın yanı başındaki bir evde dünyaya gelmesiyle dört bir yana nur saçıldı. Mevlîd-i Şerîf'te bu hâl;

**"Çünkü nûrun rûşen itdi âlemi,
Gül cemâlün gülşen itdi âlemi"**
dizeleriyle tasvîr edildi.

"Gül" şafağı dünyanın nabzında vururken, kâinâta İki Cihan Güneşi doğuyordu. Cenâb-ı Allah'ın takdir ettiği en lâtif özellikler, bilumum nûrânî güzellikler ve en kutsî mânâlar O **"Gül"**de toplanıyordu. O

“Gül”ün babasının ismi, “Allah’ın kulu” mânâsındaki “Abdullah”; annesinin adı ise “emin ve doğru kadın” anlamına gelen “Âmine”ydi. O “Gül”e; “Birçok defâlar hamd ü senâ olunmuş, tekrar tekrar övülmüş” mânâsına gelen, o güne kadar hiç kimseye verilmeyen “Muhammed” ismi tâ ezelde verilmiş ve bu isim rüyâsında Hz. Âmin’e (r.anha) bildirilmişti.

O “Gül”ün on sekiz bin âlemi şeref- lendirmesiyle, yerler ve gökler en kutlu sabaha uyanmıştı. Zîrâ, zulmetin gurubu başlamış, rahmet şafağı ufka dayanmıştı. Bu en mukaddes velâdete; kâinâtın kalbi Kâbe şahitlik etmiş, O “Gül” açılınca yalnız Mekke değil, arz ile semâ baştan başa nûra boyanmıştı. Çünkü O “Gül”; Cenâb-ı Hakk’ın insanlığa en büyük nîmeti, en güzel lütfu, en aziz ihsânı, dünyada olduğu gibi mahşerde de sağanak sağanak yağacak olan rahmet ve şefâat yağmuruydu...

O “Gül”ün annesine, “Âlemlere rahmet” olacağıнын muştusu çok önceden verilmişti. O “Gül”; İlâhî takdir neticesi anne karnındayken babasını kaybetmiş, yedi ay sonra gözlerini dünyaya “Dürr-i yetim” olarak açmıştı. Mekke’de melekler tarafından nûrânî bir şenlik, semâvî bir şeh-râyin tertip edilirken; O “Gül”, “Akkuş kanadıyla” secde üzeri dünyaya gelmişti. O’nun cihâna teşrifıyla; âlemleri elvan elvan “Gül” kokusu doldurmuş ve ufuklar da rengârenk nur hâleleriyle kıyama durmuştu.

“Bu gelen”; insanlığın, kaybettiği vasıflara yeniden ilticâsını müjdeleyen, mükevvênâtı nûra gark edip inkâr karanlığını hidâyet aydınlığına dönüştüren “İlm-i ledûn Sultânı”ydı. “Bu gelen”; mürebbîsi, koruyucusu ve yardımcısı Allah (c.c.) olan, Tevhîd bestesinin en muhteşem âhengini yüreklerle duyuran ve gönülleri Kelime-i Şahâdet’in semâvî güzellikleriyle doyuran “tevhîd ü irfan” hâkânıydı. “Bu gelen”; dünya ve âhiretteki bilcümle izzet ve şerefi şahsında cemedan, cümle güzelliklerin hepsinden daha güzel olan, insanlığın yüz akıydı. “Bu gelen”; Peygamberlik güzîzârının en güzel “Gül”ü ve nübüvvet halkasını tamamlayan Allah’ın Son Nebîsi ve Resûlüydü. “Bu gelen”; Âlemlerin Efendisi’ydi...

Risâlet halkasının maddeten sonun-

cusu, mânen en evveli ve Varlığın Nûru olan O “Gül”ün dünyaya teşrif ettiği gece olağanüstü pek çok âlâmet zuhûr etmişti. Kâbe’de bulunan bütün putlar yüzüstü yıkılıp yere düşmüş, İran Kısırâsı Nûşîrevân’ın Medâyin Şehrî’nde bulunan eşsiz güzellikteki sarayının 14 kulesi yıkılmış, Mecûsîlerin bin yıldan beri fâsılasız yanan ateşi sönmüş, Sâve Gölü kurumuş, Semâ ve Vâdisi sular altında kalmıştı. Ve Mekke’de açan bu “Gül”le; doğudan batıya her yeri, bütün kâinâtı, zamansız mekânları ve mekânsız zamanları, o zamana kadar hiç görülmemiş ihtişamda bir ışık kaplamıştı.

Mekke’de açan “Gül” hürmetine, Hz. Halîme’nin hânesi ve Bâdiye Yaylası da rahmet, bereket ve hikmet fıskıran o züm-rüt iklimle müşerref olmuştu. Ve Ebvâda esen ayrılık rüzgârıyla O “Gül”, 6 yaşında öksüz kalmıştı. Yetimliğın ardından öksüzlüğü de yaşayan O “Gül”ün; gözleri hep bulutlu ve bakışları hep hüznünlüydü. Çehresinde Cennet çiçeklerinin açılmasına vesile olan, bizleri her türlü teessürden halâs eyleyen tebessümü bile hep mahzûndü. Gözyaşlarıyla ıslanmış Mekke gecelerinden Ebvâya uzanan hicran nağmeleri, kemerlerinde târifsiz hüznler saklı nice hasret köprüleri inşa ediyordu; O “Dürr-i yetim”ın duygu burçlarında...

“Üzerinde hiçbir kul hakkı kalmasın diye” O “Gül”ün en yakınlarına peşpeşe hazan ermiş, 2 yıl sonra da dedesi Abdülmuttalib bu dünyaya vedâ etmiş ve yetimliğine yeni bir yetimlik eklenmişti. İlâhî irâde; öksüz kalan, “Garipler garibi” ve “Yetimler yetimi” olan O “Gül”ün yalnız Zât’ının himâyesinde büyümesini uygun görmüştü. Yalnızlığın hüznü yalnız dağlara dönerken, dirâyet, metânet, cesâret ve cömertlik membâi Ebû Tâlib, O’na kol kanat germiş, O’nu teselli etmiş, gözyaşlarını silmiş, muhabbetini âşikâr eden bakışları ve müşfik davranışlarıyla O “Gül”e hisar olmuştu...

Şam kervanında Ebû Tâlib’in yanında bulunan 12 yaşındaki O “Gül”ü Busra’da görme ve tanıma bahtıyarlığına eren Bahira’nın; gönlü sevinç, gözleri yaşla dolmuştu. Mekke; O “Gül”ün çocukluk yıllarına, gençlik çağlarına, çobanlığına, “Hilful-Füdü’l” topluluğuna katılmasına, ticarî hayatına, “Nübüvvet ve İlâhî

Memûriyet” ânına, Hz. Hatîceyle (r.anha) evliliğine, “Hadîce’nin koncası”nın “**Gül**” tomurcukları olan Kâsım, Abdullah, Zeynep, Rukiyye, Ümmü Gülsüm ve Fâtıma’nın dünyaya teşriflerine, Kâsım ve Abdullah’ın vefâtlarına şahit olmuştu...

Mekke, O “**Gül**”ün; Hira’daki tefekkürüne, yalnızlık içindeki tevekkülüne, gözyaşlarıyla yıkanmış tezekkürüne ve Cebrâil’in (a.s) sırdaş olduğu tekemmülüne mihmandarlık yapmıştı. Mekke ve ahâlisi, insanı insan yapan bütün erdemlerin O “**Gül**”ün şahsında odaklandığına; O’nun her zaman ve her şartta sözüne, ahdine, vâdine bağlı kaldığına; ahlâk, fazilet, asâlet, vakar, vefâ ve sadâkatin O’nunla kemâl bulduğuna ve O’nun “Emin” (Doğruların doğrusu) olduğuna şahâdet etmişti. İlâhî memûriyete mazhar edilmediği devirlerde bile O “**Gül**”ün; gözlerine haram, bakışlarına seyyiat, hiçbir hâline câhiliyye gölgesi düşmemiş, düşürülmemişti. O “**Gül**”, hayatının her döneminde ahlâk ve ismet timsâliydi...

O “**Gül**”, her geçen gün nübüvvet ve risâlet ufkuna adım adım yaklaşıyordu. Madde ötesi mânâlara yâr olan ve “mübeşşirât” denilen sâdık rüyâlar görüyor, semânın hitâbı belli belirsiz duyulmaya başlıyor, ansızın görülen nur şerârelerinin içindeki esrarlı emâreleri heceliyor ve yavaş yavaş gayb perdesi aralanıyordu. “Göklerin derinliğini kucaklayan” Hira Dağı, derûnî murakâbe için inzivâ, ibâdet ve istiğrak mekânı oluyordu. O “**Gül**”ün günler süren inzivâsıyla Hira’nın kalbinden semâya duâlar yükseliyordu. O “**Gül**”le, Mekke’deki câhiliyye karanlığının yüreğine iman nûrunun ebedî aydınlığı düşüyor ve geceler gurûbu olmayan bir şafakla buluşuyordu...

Ve Hira Dağı, O “**Gül**” sayesinde Cebel-i Nûr’a dönüştü. 611 yılının Ramazan ayının 17. gecesi “İkra!” (Oku!) hitâbıyla başlayan İlâhî emrin muhâtabı olan O “**Gül**”le insanlık sonsuz nûru bölüştü. Ve böylece 23 yıl sürecek vahiy başlamış, gurûbu olmayan İslâm Güneşi bu gecenin seherinde doğmuş ve insanlığın yüzü gül-müştü. O “**Gül**”ün gölgesinde serinleyen kalpleri de İlâhî aşkın nûru bürümüştü...

Böylece beşeriyet, O “**Gül**”ün; yürekleri tenvîr eden semâvî rengiyle, gönülleri

aşka getirip hayata hayâtiyet kazandıran İlâhî âhengiyle, hiçbir zaman yanlışla düşürmeyen ölçü ve mihengiyle buluşmuştu. Ve insanlık, biiznillah, en son ve en mütekâmil dînin âsûde sâhiline O “**Gül**”le ulaşmış ve ebedî saâdet iklimine O’nunla kavuşmuştu...

“**Ey örtülere bürünüp yatan! Kalk inzâr eyle ve Rabbini tekbir et**” emr-i İlâhîsi mucibince yürekler fethedilmeye başlandı, “**Allahü Ekber**” nidâsının ardından... Her türlü güçlüğü rağmen, “**Tekbir**”ler yankılandı Mekke semâlarından... Ve bir dâvet ulaştı Saâdet Asrı’ndan... “**Lâ**” diye başlayıp, “**İllâ**” mührünü âşikâr eden bir tebliğ yayıldı Mekke mihrâbından... Her türlü sıkıntı, engelleme, baskı, zulüm ve işkenceye rağmen Tevhîd burcunda aşka gelip yemyeşil bir Cennet bahçesine döndü gönüller... Zulüm dalga dalga döverken kalpleri, O “**Gül**”ün rahlesinde irşâd edilerek huzur yudumlayan yüreklerin ahfâ tepeleri kül olmuyor, “**Gül**” bahçesine dönüşüyor... “**Gül**” yaprağının kokusu yüreğine değen her insan; Hz. Hatîce’den (r.anha) Hz. Sümeyye’ye (r.anha), Hz. Ali’den (r.a.) Hz. Zeyd’e (r.a.), Hz. Ebû Bekir’den (r.a.) Hz. Mus’ab’a (r.a.), Hz. Osman’dan (r.a.) Hz. Erkâm’a (r.a.), Hz. Hamza’dan (r.a.) Hz. Ömer’e (r.a.), ... kadar yürekleri Kevser suyuyla yıkanan; gönüllerine İlâhî sevdâ düşen, gökteki yıldızlarla müsâvileşen sahâbiler de; bütün hücreleriyle Kelime-i Şehâdet getirerek tepeden tırnağa “**Gül**” kokmaya başlıyordu. Muhammedî aşka düşenler; “**cehl**”i terk edip ölümsüzlükten pay almak için “**Gül**”e benzemenin “**cehd**”ini yaşıyordu. Zâten O “**Gül**”ün yoluna serilen / serpilen gönüller, ebediyen “**Gül**” goncası oluyordu...

“Sonsuz Nûr”un aydınlığı, ufkun gerisinde yükselmeye devam ediyor, kızgın çölün vâhası olan “**Gül**” kokusu, Ukaz, Mecenne ve Zülmecâz Panayırlarında da duyuluyor ve Hacca gelenler vâsıtasıyla İlâhî Mesaj Mekke’nin dışına taşınıyordu. Bu gelişmeler, artık asırlık Mekke gecelerinin şafağının sökmekte olduğunun işâretlerini taşıyordu. Küfrü çılgına çeviren bu hâdiseler “Ebû Cehil / Ebû Leheb” rumuzlu inkâr cephesini azgınlaştırıyordu. İslâm düşmanları gittikçe kuduruyordu. “Elleri kuruyan”, “cehenneme odun hama-

lı” olanlar, “kalpleri mühürleneler” küfür girdabından çıkamıyor; servetlerine, şöhretlerine, kuvvetlerine ve asâletlerine güvenen müşrikler “Gül”ü soldurmanın beyhûde gayretini güdüyordu...

Hâl böyle olunca müminler için Mekke; İlahî emri tebliğ etmek bir yana, nefes almanın bile imkânsız hâle geldiği bir cendereyi andırıyordu. Ezâ, cefâ ve hakâret dayanılmaz bir hâl alıyor, Müslümanlar tecrit ediliyor, muhâsaraya tâbi tutuluyor, iktisâdî ve içtimâî boykot uygulanıyordu. Bu çile sahrasında bunalan müminler, serinleyecek bir vâha arıyordu. O “Gül”; iman âbidelerinin adâlet ve huzur iklimindeki hür ufuklarla buluşması için -İlahî ruhsatla- hicreti ferman buyuruyordu. Nübüvvetin 7. yılında, hicretin aydınlık nûru Habeşistan Kralı’nın yüreğine vuruyordu. İstikbâl, iman ehline tebessüm ederken, İslâm’la müşerref olan Necâşi, imanın eşsiz lezzetini yudumluyor ve hayâta yeniden doğuyordu...

O “Gül”ün, nübüvvet gülzârında eşsiz bir gül olarak açılmasının 10. senesinde; en sevdiklerine hazan rüzgârları değmiş, çok büyük muhabbet duyduğu ve sayısız iyiliklerini gördüğü amcası Ebû Tâlib’i yitirmesinin ardından, imanla ilk şereflenen, kadınların en hayırlısı ve en üstünü olan Hz. Hatice (r.anha) Vâlidemiz de dünya misâfirliğine elvedâ demişti. O “Gül”; en büyük destekçisi, en yakını ve en çok sevdiği iki insanı kaybettiği “Hüzün Yılı”nda yürekten yaranlanmıştı...

Mekke’de tebliğ vazifesini yerine getirmek için; her türlü menfî şarta, işkenceye, engellemeye ve hüznün sıradağlar misâli yükselmesine rağmen, O “Gül” bütün sıkıntıları göğsüliyordu. Fakat O “Gül”ü himâye etmek için bütün Mekke müşriklerini karşısına alan Ebû Tâlib’in ölümünden sonra, Mekke’de, Müslümanlara yapılan zulüm ve baskılar dayanılmaz bir hâl alıyor, tebliğ yapmak her geçen gün daha güçleşiyor, müşriklerin küfür ve saldırganlıkları da her geçen gün daha çok ivme kazanıyordu...

Bu şartlar altında Mekke’de yaşamak ve İslâm’ı yaymak neredeyse imkânsız hâle gelince; O “Gül”, dayızâdelerinden dâvâsına destek bulmak ve Son Semâvî Dîni tebliğ etmek için Taif’e gitme kararını ve-

riyordu. Gel gör ki, Taif’teki bahtı karalar da bahtına çıkan ebedî kurtuluş fırsatını tepmekle kalmıyor, “Gül”ü yaralayan diken olma bedbahtlığına karar kılıyordu. Her zaman ve her şartta O “Gül”ün elleri yaprak yaprak semâya açılıyor; bedduâ etmeyip, duâya duruyor; “Allah’ım! Onlar bilmiyorlar... Onları ıslah et.” diyordu. Kaderin yokuşlarını çıkamak için ter dökerken, “Her zorluğun yanında bir kolaylık” vâreden Rabbine sığınıyor, secdeye kapanıp saatlerce insanlığın kurtuluşu için ağlıyor ve bütün bir beşeriyeti semâya kalkan avuçlarına sığdırıp hidâyete erdirmesi için Hakk’a yalvarıyordu...

İnsanlığa hidâyet nasîp olması için bin bir türlü güçlüğe katlanan, dayanılmaz meşakkâtlere tahammül eden ve peygamberlik vazifesini muazzam bir sabır, mücessem bir teslimiyet, müthiş bir tevekkül, muhteşem bir azim ve çelikleşmiş bir irâdeyle yerine getiren O “Gül”, kalbi kırık ve çok üzgün olarak döndüğü Taif yolculuğunun akabinde, eşsiz bir mükâfata ve emsâlsiz bir mazhâriyete ulaşıyordu.

Bu İlahî dâvet ve nâmütenâhî nîmet; Recep ayının 27. günü pazartesi gecesı Mekke’de başlayıp Mescid-i Aksâ’ya ulaşan, “İsrâ” sonrası “Sidretü’l-müntehâ”ya vâsıl olan ve zamanın zamansızlık noktasındaki bir “ân” içinde vukû bulan “Mi’rac”tı. Mi’rac; O “Gül-ü Rânâ”ya Kâinâtın esrârını âşikâr etmek, ezelden ebede ne varsa her şeyin sırrını göstermek ve huzûr-u İlahî’ye erdirmek için çıkartılan semâvî bir yolculuktu...

O “Gül”, o zamana kadar hiçbir Peygambere nasîp olmayan mertebelere yükseliyor, semânın her katında ayrı lütuf ve teveccühlere mazhar olmakla şerefleniyor, en yüce makamları temâşâ ediyor, aklın ve idrâkin sınırlarını aşıyor, “Son’un son haddini de geçerek hadsizlik ufkuna” varıyor, vahdet çağlayanına girip “Kaabe kavseyn ev ednâ” (iki yay aralığı kadar veya daha da yakın olma) sırrına eriyor ve “rû’yet-i fi-llah” (Allah’ı görme) bahtıyarlığına erişiyordu...

Mekkeli müşrikler; Mi’rac mucizesine de inanmıyor, ebedî saâdete sırt çevirip küfürde inat ediyor, kin ve düşmanlığın son hudûdunu da geçerek mü’minlere kan kusturuyordu. Artık kalbi yaralı mazlûm-

ların dayanacak tâkâtı kalmıyor, sabır taşını çatlatan sabırları da tükeniyordu. Ve nihâyet Ashâb-ı Kirâm için, emniyet ve huzur beldesi olan Yesrib'e gitme müsâadesi çıkıyordu. Vatanda gurbeti yaşayan kalbi yaralılar, kabileler hâlinde Mekke'den geç ediyordu...

Akabe'de yapılan biatların neticesi, hüznün ve sevincin iç içe geçtiği, adı "**Hicret**" olan bir dâvetle noktalanıyordu. Tebliğ vazifesini tamamlamak ve zaferle yeniden dönmek için, sıladan ayrılmanın adı "**Hicret**" oluyordu. **Hicret** başlamadan önce Hz. Ali (r.a.), Peygamberimiz (s.a.v.) tarafından; Mekke'li müşriklerin kendisine emânet bıraktığı kıymetli eşyaları sâhiplerine tevdi etmesi için görevlendiriliyordu. Ve Hicret'in başladığı gece Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Hz. Ali'yi (r.a.) verdiği bu vazifeyi yapması için Mekke'de bırakıyor ve Hâne-i Saâdetleri'nde kendi yatağında yatmasını emrediyordu...

O "**Gül**"; Hâne-i Saâdetleri'nde Yâsin Sûre-i Şerifi'ni okumaya başlıyor; **“Biz onların önlerine de, arkalarına da bir set çekti. Böylelikle onları örtüverdik, artık görmezler.”** Âyet-i Celîlesi'ni sonuna kadar tilâvet ediyor, kapıyı aralıyor, yerden bir avuç toprak alıp evi muhâsara altında tutan müşriklerin üzerine serptikten sonra yola revân oluyordu. Hz. Ebû Bekir'in (r.a.) evine varıyor ve **“İkinin İkincisi”** yle birlikte; **“Üçüncüsü Allah olan iki dosta kimse zarar veremez.”** Hadis-i Şerifi'nin ışığında, ismi **“Hicret**" olan ve çöle serpilen sayısız mücizeleri içinde saklayan bir kutlu sefer başlıyordu Yesrib'e doğru...

Efendiler Efendisi Mekke'den Hicret için ayrılırken, Hezreve denilen mevkîde devesini durduruyor, dönüp bu Kutsî Belde'ye mahzûn mahzûn bakıyor ve O **“Gül”**ün mübârek dudakları; **“Ey Mekke! Sen Allah'ın (c.c.) yarattığı yerlerin en hayırlısı ve Allah (c.c.) katında en sevimli olansın. Bana, senden daha sevgili, daha güzel yurt yoktur... Allah (c.c.) şahittir ki, senden ayrılma mecbûriyetinde bırakılmasaydım, seni asla terk etmez ve senden başka yerde yurt yuva tutmazdım.”** sözlerini terennüm ediyordu. Ve gönüllerden hüznün yağmuru dökülüyordu, çöl gecelerine...

Hak aşkıyla yanan yürekler; Hicret'in

yatay bir Mi'rac, Mi'rac'ın ise dikey bir Hicret olduğunu nakşetmişti düşüncelerine... Kâbe hicran nağmeleri söylese de çöller **“Gül”** aşkıyla yansa da Akabe'nin şahitliğinde yüreğine **“Gül”** kokuları dokunan medenî bir yerde **“Muhâcirin”** ve **“Ensâr”**ın birlikte yazdığı emsâlsiz destanlar şahıkalaşıyordu... **“Güneşi getirip sağ elime, Ay'ı da sol elime koysalar ve bana bu işten cay deseler, öleceğimi bilsem dahi yine dâvâmdan vazgeçmeyip İslâmiyet'i yaymaya devam edeceğim.”** diyen O **“Gül”**ün eşsiz kokusu Yesrib'i baştan başa sarınca; **“fesat, ayıplanmış”** anlamına gelen Yesrib, medenîlere diyâr oluyor, **“nurlu şehir”** mânâsını alıyor ve artık **“Medîne-i Münevvere”** olarak anılmaya başlıyordu...

Yüzyıllardır gökyüzünü mesken tutan küfrün karanlık bulutları, O **“Gül”**ün Medîne'den yaydığı Hakikat Nûru'yla çok kısa bir sürede yerini aydınlık sabahlara bıraktı. Yeryüzü mescid, Medîne minber olurken, yürekler **“Gül”**ün gölgesinde gönül hâline geldi ve gönüller O **“Gül”**den aldıkları ilhâm ve irşâdla gönülden gönüle nur olup aktı... O **“Gül”** de, **“Gül Devri”**nin nâmütenâhî güzelliklerini nakış nakış maddeye ve mânâya işlerken; yürekten yüreğe yol bulan, ebediyete kadar gönülleri ısıtacak olan **“Gül”** kokulu nur-eşân meşâleler yaktı ve Medîne, ilk İslâm Devleti'nin şafağıyla kucaklaştı...

Dilden dile;

“Zamân O 'Gül' gibi gül görmemiş zamân olalı,

Gül'ün güzelliği dillerde dâsitân olalı” mısraları dolaşırken; O **“Gül”**, gönüllerde ebediyen bayraklaştı...

Mekke'de açan O **“Gül”**e; gökteki sayılara sığmayan yıldızlar adedince salât, yeryüzünde ezelden ebede kadar açan ve açacak olan güller sayısınca selâm olsun.

Hatm-i kelâmı da Süleyman Çelebi (k.s.) Hazretlerinin diliyle yapalım;

“Ger dilersiz bulasız oddan necât,

Aşk ile derd ile eydün es-salât”

diyelim ve hep birlikte salât ü selâm getirelim.

KENT RESİTALİ

Özlemine az kaldı
Sesimi yasladım sütunlarına
bulutlar bilmedi
Hüzünlü bir vakitte
eridi madeni yüreğim
Uyudun mu
Seni uyurken bulmuşlar
Yedi uyurlarda
soğuk taşlar arasında
Omuzlarında dipsiz bir kubbe
Çoğalabilirdin
ağrıyan sesinde
yıkır bendini benliğini
ölümün tanımsızlığında
Yazgıyla karşı karşıya
yana yana meydanlarda
acı biraz daha tanıdık
Kanında
Şahdamarında
Ufuk aynada yanmış
Liman kalbinde başucunda

Gönül kanatlanıp bakarken göğüne
ateşinle var oldu toprak
Yürüdün
Eşiğinde durduğun kapıların
ışığını taşıdın
Morarmış parmakların
Yıkıntılardan çıktın
Ölümün sisi çekilirken gökten
dikti başın
gelincik kadar kızıl
zambak kadar beyaz
Eğildin, yangın yerleri yüreğin
Dört mevsimi kucaklarken
boynunda taşıdın geceyle gündüzü
yapayalnız
Yeşil yeşil baktı gözlerin
Payını aldı tehditkâr dünya
damla damla
candan, kandan

Ölüm ve keder işlenirken satırlara
karanlığı uzattık güneşe
Bağırdık hesapsız
Yırtılırken yüzünün beyaz tülbenti
Onuruna yazıldı destanlar
Belleğin, toprağın üzerinde
suda ses, ışık
Islak güvercinlerin gözlerinden
rüzgâr ve zamandan
rengine evrildi tüm çiçekler, kuşlar
Soğuk sular dokunurken
atların dudaklarına
eşiğine geldin
kent kapısının
Adın yazılır kitabelerde
Yedi kat gülüşün
ırmaklarında
vuslatına kalsın aşkın şölenleri
Güneşle şerbetledik
süsledik el pençe yaşamları
Seyrin uzaktan uzağa
kent resitali

AN GELİR

An gelir
Balon yaparım bulutlardan
Yıldızlardan yağmur
Kaydırak yapıp gökkuşağından kayarım
Seyrederim gökyüzünü hilale oturup

An gelir
Gölgesi olurum akşamın
Kanadında uçarım kırlangıçların
Kimi zaman

Saçlarını tararım çatıdan sarkan karların
Kimi zaman
Kaburgalarımın arasında parlatırım güneşi

An gelir
Demirden tenimle çıkarım yangınların karşısına
Söndürürüm ateşleri buzdan soğuk kelimelerimle
Ellerimle taşırım can yakan alevlerin gazellerini
Ardından savururum külleri ulaşılmaz alemlere

An gelir
Dolup taşarım boğazıma kadar
Konuşurum hiç susmadan kendimle
Çatlar sabır taşım
Hırçın dalgalar gibi depreşirim

An gelir
Kaldırmak isterim yaşamın ağırlığını üzerimden
Gülüveririm sebepsiz yere
Sade bir tebessüm ile yükselir ruhum göğşe
Gecenin sabahları doğurduğu gibi
Doğururum mutluluğu zahmetsizce

An gelir
Yumarım gözlerimi düşüncelerin girdabında
Atarım gerçeklerin pabucunu dama
Gezinirim karanlığı olmayan masallar diyarında
Kalbimden akıtırım bir gülüş kadar güzel ışığımı
Sonra herkese biraz şavkımdan veririm

DAR VAKİTTE ÇALINAN KAPI

Okunmuş sanılan suların, okunmamış kalplere değdiği zamanlardan.

Bizim memleketin tanınmış esnaflarındandı Oruç Emmi. Bedesten çarşısında pazen kumaş satardı. Dükkânının tahta rafları renk renk kumaşlarla doluydu; insan içeri girince mevsimi şaşırtırdı. Bahar da vardı o raflarda, yaz da, kış da. Gelin olacak kızların çeyiz telaşı, annelerin sessiz hesapları, hepsi o dükkânda başlar, sonra bohçalara sarılıp evlere dağılırdı.

Biraz aksı, biraz huysuz bir ihtiyardı Oruç Emmi. Sözünü sakınmaz, yüzü kolay kolay yumuşamazdı ama hatırı sayılır bir çevresi vardı. Zenginliği kadar suskunluğu da bilinir, beyaz sakalları ve kıscak boyuyla çarşının değişmez yüzlerinden biri olarak yürürdü aramızdan.

O zamanlar bizler, hayatın içine henüz karışmamıştık. Yük almamıştı omuzlarımız, acıyla tanışmamıştık. Dünyamız tozpembeydi; başımızda kavak yelleri eser, hiçbir şeyin gerçekten kaybolabileceğine inanmazdık.

Oruç Emmi'nin Safiye adında bir kızı vardı. Onu en çok biz tanırdık. Her gün, akşam ezanına beş dakika kala—tam dar vakitte—yatılı kaldığımız medresenin kapısını çalardı. Kapı vurulduğunda içeriden “Kim o?” diye seslenirken, aslında kim olduğunu bilirdik. Safiye Ablaydı gelen.

Bir telaşa içeri girerdi. Elinde mutlaka bir şey olurdu: bir tepsi baklava, bir kutu lokum, bazen aceleyle sarılmış bir poşet.

“Hayrınıza yiyin,” derdi, nefesi hâlâ

kapının eşiğinde kalmış gibi. Sonra hiç beklemeden oturur, ağlamaya başlardı.

Dertleri hep ağırdı. Kimi zaman abisi hastanede yoğun bakımda olurdu, kimi zaman annesi. Bazen de sadece babası...

“Oruç Amcanızın selamı var,” derdi, “şu suya şifa niyetine okuyun.”

Biz de okurduk.

Vazo zamanlar Safiye Abla içeri hiç girmez, kapıda beklerdi; başı hafif önde, gözleri yerde. Okunmuş suyu alır, teşekkür ederek giderdi. Bizse arkasından gülüşerek.

“Zaten buranın suyu okunmuş,” derdik suyu musluktan doldurur, ona verirdik. Bizim için bu, zararsız bir oyundu.

Yıllar boyunca sürdürdü bu gelip gitmeler. Safiye Abla her akşam ezanından önce kapımızı çaldı. Biz de her seferinde ona okunmuş su verdik. Zaman aktı, biz büyüdük, yollarımız dağıldı. Bir gün Safiye Abla gelmez oldu. Sonra Oruç Emmi'yi de görmedim bir daha. Çarşı değişti, raflar boşaldı, mevsimler birbirine karıştı.

O zamanlar beni hiç ilgilendirmediyim sandığım Safiye Abla'nın bütün acıları, kayıpları, korkuları sessizce bana geçmiş. Ben henüz acının ne olduğunu bilmezken, onun taşıdığı yük bir yerlerde bana değmiş.

Bazı insanlar hayatımıza dua ister gibi girer. Biz onları ciddiye almayız. Sonra büyürüz; acı gelir, kapımız çalınır.

İşte o zaman anlarız: Her su okunmuş değildir, her kalp dayanıklı değildir. Ve bazı dertler, fark etmeden, bize miras kalır.

BİLİYOR MUSUN?

Biliyor musun bu güne kadar
Senle olan anıları biriktirdim
Defalarca gelmeyeceğini bile bile
Anılarla yaşadım

Bir hatıra olarak saklı kaldı
Sen yokken onları sevdim
Bazen silip atmak istedim kalbimden
Anılarla dolup taşan bu sevdayı

İlk defa kurşun yedim
Sen beni unutsan da
Unutmayacağım ben seni
Çıkıp gideyim dünyandan

Sonsuz bir bilinmez olayım
Ne hasretini yaşamak istiyorum ne seni
Açı çekmek kadar özgür bırakayım kendimi
Nefesim kesilene kadar gideyim senden

Yokluğum bile bilinmezken yüreğinde
Ben bir umman olayım uzaklarına
Sonsuz okyanuslar misali
Zamansız gidişler bırakayım

YALNIZLIĞIN TUZU

Zamanın paslı çivisinde asılı nefes.
Güz tozuna mumyalanmış o adını yitirmiş hüznün.
Sığ sular buruşuk; kıyıya yaslar kimsesizliğini,
Bavullarda unutulmuş yarım, ağır bir ezgi.

Fırtına kuşlarının tüneğine dökülen kül,
Yağlı bir ilmiğin ucunda sallanan güverte.
Ufukta eriyen hayal, bakışın buğusu;
Buzdan bir girdapta donan hece.

Güneş; kesilmiş limon dilimi, sızlayan sarı,
Akşamın soyulan kabuğundan süzülen keder.
Gözlerde taşlaşmış rüya, ölü mercan ormanı,
Göğün avlusunda dilsiz gölgeler, yankısız boşluk.

Tuzun ortasında kavrulan susuzluk,
Eski çağlardan sızan batık, yorgun tekne.
Yenilgiler tane tane dökülürken yanımızdan,
Cıva ağırlığında bir uyku çöker en derine.

İpince bir ıslık dolaşır boşluğun damarında,
Dilime çarpan yakıcı tuz, o kekremsi tat.
Tenhalık sığmaz kabına, taşar kendi denizinden;
Ve boğulur yalnızlık, yuttuğu o zehirli tuzla.

ARKADAŞA

sırtı sağlam olur dostu olanın
kıymeti olur mu vakti dolanın

Arkadaş, eskiden arkandaki taşı; yaslandığın ve kuvvet bulduğun sağlam bir dayanağı. Onun varlığı efkâra, kedere, gama, tasaya birebir ilaç gibiydi adeta. Yanında kimse olmasa bile arkadaşın mevcudiyeti insana özgürlük havası verirdi. İçten içe göklere yükseltirdi insanı. Birbirinden güç ve kuvvet alan temeli sağlam yıkılmaz bir bina gibiydi.

Üzüldüğüne üzülen, güldüğüne gülen ebedi dostluklar her köşe başında yek diğeri beklerdi, uzakta ise birbirine el ederdi. Karşı karşıya gelince musafaha eder, tokalaşır ve kucaklaşırdı. Şimdi o sıcak eller pantolonların ceplerine girdi. Köşe başları ıssız, sessiz ve sedasız kaldı. O güzel selamlar ki artık esirgenir, borç para gibi verilmez oldu. Bilmem ama fiyatı mı arttı ne?

“İki lafın belini kiralım.” denirdi. Şimdi ise arkadaşlar, lafın belini değil de birbirinin yüreğini kolayca kırabiliyor. O sınıksız yüzler ekşidi, pörsüdü, çürüdü. Paha biçilemez harika kıymet eskidi ve bit pazarına düştü. Mevkisinden, makamından aşağı düştü, düşürüldü. En yüksek makamlardan biriydi oysa. Okulda, sıra arkadaşı; askerde, askerlik arkadaşı; çalışma yerinde, iş arkadaşı; mahallede, mahalle arkadaşı ve çocukluk arkadaşı; sohbet, muhabbet arkadaşı; yemede içmede; masa arkadaşı vesaire.

Sıra sıra dizilen o muhteşem güzellikleri,

hoyrat ellerimizle bir bir devirdik, bir daha belini doğrultamayacak biçimde. Kendi kendimizin sırtını tuşa getirdik lakin suç hep başkalarına atıp durduk. İçimizin muhasebesini hiç tutmadık. O abide şaheseri, devasa güzelliği, sır küpü hazineyi, kadri ni kıymetini takdir edemediğimiz cevheri kendi ellerimizle harabeye çevirip viran ettik. Şimdi başında oturup da dövünmenin ve ağlamanın bir ehemmiyeti var mı?

Top sahamız vardı, eski mahallemizde. Dövüş kavgası olsa bile, sonunda dostluk ve arkadaşlık hep galip gelirdi. El sıkışmak, en güzel selamlaşma şekli değil miydi? Şimdi ise karşılıklı dişlerimizi, birbirimizi sıkıyoruz ve çok mu çok bunaldık. Hayatı çekilmez bir hale getirdik. Herkes birbirine karşı perdesini indiriyor, çekiyor ve sonunda da kapatıyor. Perdeyi birazcık aralayan, azıcık olsun açan da kalmadı.

Yani, arkadaşlık çok yüksek mevkiilerdeydi. Şimdi ise yere bağdaş kurmuş vaziyette, hem de bir başına. Önündeki sofraya bile bomboş. Demli bir çaydanlık vardı, devrildi; iki bardak da kırıldı gitti. Yenisini alan da yok bunu dert eden de ne yazık ki. Yüreğlerimiz baraj kapakları gibi aniden, birdenbire boşaldı, içinde ne var ne yoksa akıp gitti. Ölümüne ağıt yakıyor, yitik sevdamıza gazel diyoruz. Şiirimizin içinde taptaze yaşıyor ama hayat emaresi yok.

Bu devrin insanı her şeyi öldürmekte, en çok da kendi insanlığını. Çevremizde ne kadar güzel arkadaş ve hakiki dost varsa, şimdi hemen hemen hepsi perde gerisine

çekildi; rolü bitti belki de. Artık birbirimizi rollerini tanımıyor ve hiç beğenmiyoruz. Herkes kendi üzerine düşen vazifeleri yapar iken, şimdi herkes ötekine rol kesiyor ve karşısındakinin de rolünü alıyor. Roller iç içe girdi, arapsaçı gibi karıştı, çıkışın içinden çıkabilirsen.

Hiç kimse bu girift, karmaşık meseleyi çözmeye uğraşmıyor, kaldırıp eski bir sepete atıyor. Kirliler biriktikçe birikiyor, alıp yıkayan hiç yok. Ortılığı riyakâr bir koku sarıyor, her mekân yürek leşi kokuyor. Orada çürüyen tabii ki doğrudan çöpe atılıyor. Temiz tarafımız kalmamış. Kendimize ve çevremize ne kadar yazık ediyor, ne çok vebale giriyoruz. Bu hesap bilmez ortamda hiç kimse hesap vermiyor, borçlarımız birikiyor. Hayat ise kendinden gidenleri alma derdinde. Verilmeyen hesaplar ve kapanmayan borçlar ise vakt-i merhununu, yani belirlenmiş olan vaktini beklemekte. Öyle kolay bir biçimde sıyrılıp gitmek ve kurtulmak yok.

Öldürme, ifna ve yok etme işinde o kadar mahiriz ki; maziye öldürdük, geleceği öldürdük, insanlığımızı öldürdük... Aramızda, değerli kimsesizler mezarlığı. Arkamıza bakamıyoruz. Her şey manasını yitiriyor, anlamını kaybediyor. Yürek sancısı çekiyoruz lakin derde deva bir merhemi de yaralarımıza tatbik etmiyor ve sürmüyoruz.

İki gözümüz iki çeşme; otur ağla, kalk ağla. Kilit vurduğumuz gönlümüzü, kelepçe taktığımız dilimizi hemen her gün idama gönderiyoruz. Kirli elimizi, çürüyen vicdanımızı hiçbir madde temizleyemiyor. Her halimiz yapmacık. Yalancılıktan rol kesiyoruz. Sahte oyunlar oynayarak vakit öldürüyoruz. Herkes körebe, tuttuğunun boğazını sıkıyor. Bu distopya içinde ağlamaya dahi hakkımız yok. Şमारık bir devrin içinde kaybolmuş, acılarla karılmış yetim ve öksüz çocuğuz.

Şimdi her şey İnternet vasıtasıyla hayata yansıyor. Arkadaşlık, dostluk, ahablık, yarenlik, sevgili olma gibi ömrümüzdeki birçok rol, hayali sanal bir dünyada yaşam buluyor. Ekranlar, buluşma ve görüşme mekânı olunca, beraberlikler ve birliklikler de maziye karıştı. Yalanın dünyası gerçeğinin yerini aldı ve tahtına oturdu. Hükümranlığını ilan eden bu sanem, put,

bize etmediğini bırakmayacak gibi. İstisnasız her insanı, rükuya ve secde etmeye beklemekte.

Şu zamanda maddi imkânlarımız o kadar çoğaldı ki her şeyi alabiliyor ve her eşyaya sahip olabiliyoruz. Zenginlik durumumuz ve refah seviyemiz oldukça yükseldi ancak manevi tarafımız çok fakirleşti. Her yanımız yırtık pırtık eski bir elbise misali. Söküğümüzü dikecek usta bir terzi bulmakta çok zorlanıyoruz. Keza, meslek erbabı, gönül ehli insanlar da azaldıkça azaldı. Arasak bile bulamıyoruz, saklamabaç oyunu oynamaktayız külliye.

Gönül kalemizdeki surlar sürekli aşınmakta. Yer yer oluşan büyük çatlaklar devasa kırılmalara sebebiyet vermekte. Sevgi harcını ihmal ettiğimiz ölçüde, tamir etme imkânımız da günden güne azalmakta. Bu dar zamanda, bu dar mekânda ve bu acılar ikliminde gönül ağacı meyve verememekte. İtimat ettiğimiz, gönlümüzü gönlüne çekinmeden yasladığımız arkadaşların ekseriyeti terk mevsiminde solgun ve yalnızlık ikliminde de oldukça kimsesiz bir vaziyette. Bütünümlüğün soluğu kökünden kesilmekte, gönül kalelerimiz temiz bir nefes alamamakta.

Bu güvensizlik zelzelesi ve depreminin şiddeti hafif de olsa, yıkıcı şiddeti oldukça yüksek olmakta. Arkamızı yaslayacağımız sağlam duvarlardan sevgi harcı dökülmekte ve bunun neticesinde de birbiri ardına devrilmekte. Surda açılan gedik misali, kısa sürede birbiri ardına yıkılmalar yaşanmaktadır. Niyeti iyi olmayan mürâi, riyakâr ve iki yüzlü davranışlar herkesi yabancı mekânlara itelemekte.

Artık;

çok zengin bir fakiriz,

çok mahir ve çalışkan bir tembeliz,

çok obez ve obur bir zayıfız,

çok doymuş bir gözü açız,

çok cesur bir ödleğiz,

ve her şeyimizle güçlü ama her yönümüzle mağlubuz.

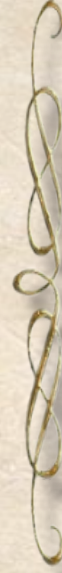
MUTLULUK SANA VE BANA

dilber dudağından aşktır açlığın
emsali bulunmaz sevgi kucağın
rüzgara ver alsın gamın efkarın
yağmur anları yaz bahar ayının
çoşarak akar çaylar nehirler

aşka hasret geceleri sayıklar
yalnızlıklar ülkesinden bir ses
kaybolurum enginlerinde denizin
rengimi bulurum kimliğimde
doğarsın her yeni günde

sürüklenirim yeni bir dalgayla
imkansız sevgiler büyüterek yüreğimde
rakımlar engel değil arzulara
ismin ruhumun derinliklerinde
savrulan nazlı yelkenli

cenneti sende bulduğum anlarda
esir edilmiş mahkumum gizlerinde
anlamsızlıkları bırakıp bir kenara
libasım ol çek aşkı üzerine
mutluluk sana ve bana

BOŞLUK

Çocukken
Sabahları saçımı değil,
Eksikliğimi okşardı.

Düştüğümde
Kanamadım yalnızca;
Adım acının içinde titreşti.

Salıncakta yükseldim;
Tutan olmadı.
Gökyüzü yakındı,
Sen hep uzakta kaldın.

Gök gürledi;
Korku rüzgâr gibi esti.
Sarılacak kimse yoktu;
Çocukluk erken bir gölgeye dönüştü.

İstemek sustu.
Beklemek taşlaştı.

Boşluk:
Ben büyümeden
Beni boşluk büyüttü.

SALKIM SÖĞÜT RÖPORTAJLARI - 32

ŞİİR, SANAT VE EDEBİYAT ÜZERİNE CELALETTİN KURT İLE SÖYLEŞİ

**"ŞAİR BAZEN SÜKÛTTA BİR Derviş, AN GELDİĞİNDEYSE
HANÇERESİ YIRTILMIŞ BİR VOLKAN AĞZI GİBİDİR"**

SORU: Okurlarımızın daha yakından tanınması açısından Celâlettin Kurt kimdir?

CEVAP: Adım, Celâlettin KURT... Doğduğumda Elbistan nüfus kütüğüne 15 / 01 / 1960 tarihini kayıt düşmüşler. İlim Kahramanmaraş, ilçem Dulkadiroğlu Beyliğine mekân olan Elbistan... İlk, orta, lise tahsilimi Elbistan'da, yüksek tahsilimi İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsünde tamamladım. İlk öğretmenlik görevime Niğde'nin Ortaköy ilçesinde başladım. Güzel dostlukların içinde Ortaköy'de beş sene çalıştıktan sonra, Trabzon'un şirin bir ilçesi olan Beşikdüzü'ne tayin edildim. Gerçek mânâda hayatın,

dostluğun, arkadaşlığın lezzetini Beşikdüzü'nde tattım. Üç sene Beşikdüzü Kız öğretmen Lisesinde görev yaptıktan sonra da memleketim Elbistan'a geldim ve tamamı Elbistan Anadolu lisesinde olmak üzere 19 yıl öğretmen ve idareci olarak çalışarak, 2007 yılında emekli oldum...

ŞİİR VE BESTE ALANINDA ALDIĞIM ÖDÜLLER 19 TANESİ BİRİNCİLİK OLMAK ÜZERE ELLİNİN ÜSTÜNDE

SORU: Edebi hayatta birçok esere imza attınız, şairliğiniz yanı sıra ayrıca bestekârsınız, eserleriniz hakkında bilgi verir misiniz?

CEVAP: Şiirle musiki iç içe ve yan yana olan iki muhteşem kavramdır. Şiirin içinde musiki, musikinin içinde şiir olmazsa bir bütünlük ortaya çıkmaz. Bu vesileyle her ikisi birbirlerini tamamlarlar, yani bir araya gelerek terkip olurlar.

Edebî dalların birçok alanında denemeden şiire, hikâyeden roman çalışmalarına ve bunların yanına musikiyi de eklersek, daha doğru olur sanırım... Şimdiye kadar yayınlanan ağırlığı şiir ve çocuk edebiyatı olmak üzere yirmi otuz kitabım oldu. Şiir ve beste alanında aldığım ödüller, 19 tanesi birincilik olmak üzere ellinin üstünde...

Musiki yönünden de kısaca bahsedersem TRT Türk Sanat Müziği Repertuarına giren sekiz eserimle birlikte, söz ve müziklerini benim yaptığım onlarca eser, çeşitli sanatçıların albümlerinde yer almıştır. Çocuk Şarkıları bestelerim ayrıca notalı hâliyle Türk Diyanet Vakfı Yayınlarından çıkartılarak dördüncü baskısı yapılmıştır.

OKULUN DUVAR GAZETESİNİ ÇIKARMA GÖREVİ ŞAHSIMA TEVDİ EDİLDİĞİNDE YAZMA SERÜVENİM DE BAŞLAMIŞ OLDU

SORU: Yazma istidadınızın bir aşka dönüştüğü o ilk anı hatırlıyor musunuz? Celâlettin Kurt'u kalemi eline almaya iten sebep neydi?

CEVAP: Evet, hatırlıyorum tabi, lise birinci sınıfta okurken, edebiyat öğretmenim Hüsamettin Yinanç Bey, okulun duvar gazetesini çıkartma görevini şahsıma tevdi ettiklerinde, benim yazma serüvenimde orada başlamış oldu. O zamana kadar kısa şiir denemeleri yazıyor ve hocama gösteriyordum, bu istidadı sanırım görmüşler ki, bana öyle bir sorumluluk verdiler. O sorumluluk da benim edebiyat dünyasına girmeme sebep oldu...

Defne idi sanırım duvar gazetesinin ismi, iyi ki de öyle bir görevi sevgili hocam bana tevdi etmişler. Eğer öyle bir sorumluluk bana sunulmasaydı, belki de edebiyat dünyasının içinde olmayacak, ürettiğim beste ve kitapların sahibi olamayacaktım. "Marifet iltifata tabidir" sözü, tam da burada yerini buldu sanıyorum...

Sevgili Hüsamettin Yinanç hocamı burada rahmet ve minnetle anıyorum, istidadı olanları keşfedip onlara sorumluluk vermek demek ki çok önemli bir şeymiş!

GELENEKLE BESLENMEYEN GELECEĞE KAPISINI AÇMAYAN ŞAİR UFKUNUN DAR OLACAĞI MUHAKKAKTIR

SORU: Şair ve şiir hakkında biraz da konuşsak, şiir ve şair ekşeninde neler söylemek istersiniz?

CEVAP: Şair; herkesin söylemediğini söyleyen ve söylemlerini topluma yansıtan insandır. Şairin söylediği şiirse, vakti geldiğinde haksızlığa karşı aykırılığı, güzellik karşısında saflığı ortaya koymalıdır. Günübirlik yaşayan şairlerin, insanlara karşı müspet mânâda faydaları olamaz... Şair; mensubu olduğu toplumu göz ardı etmeden ve toplumuna olan sorumluluklarını unutmadan şiirlerine birtakım söylemler yüklemeli, söylemleriyle topluma, estetikten fikre, duygudan düşünceye kadar çeşitle alanlarda yön vermelidir.

Şiir şair idrakinde ana rahmine düşen bir cenin gibi vakti geldiğinde doğmak zorundadır. Bunun içinse, nasıl ana rahmine düşen ceninin beslenme kaynaklarına ihtiyacı varsa, bu şiir içinde böyledir. Şiiri duymak, hissetmek ve doğurmak için, dünden bugüne uzanan bir süreçte şiirin tarihi kaynaklarını çok iyi bilmek gerekir. Gelenekle beslenmeyen, geleceğe kapısını açmayan şair ufkunun dar olacağı muhakkaktır. Bu mânâda şiir konusunda benim durduğum yer, gelenekle geleceğin buluştuğu şiir köprüsüdür.

Kelimelerde seçicilik elbette önemlidir. Yalnız sırf şiiri seçkin kelimelerle kuracağım diye şiirin özünden, idrakinden sapmamak gerekir. Geçenlerde bir şair dostuma: "nasılsın, neler yapıyorsun" diye sordum; "lügat karıştırıyorum iyi şiir yazmak için" dedi... Bende: "iyi şiir yazmak için lügat değil, önce yüreğini karıştır" dedim... Şiirde seçkin kelimelerden önce bence yüreğin karışması gerekir. Çünkü şiir yürekle alâkalı bir şeydir. Yürek kısmı hallolmadan diğer kısmı hallolmaz!

SESTE SOLUK, SÖZDE ÖZ, RENKTE TON VE ÇİZGİDE BİÇİM YOKSA ORTAYA SANAT OLGUSU ÇIKMAZ

SORU: Sizce şiir nedir? Şiirde olmazsa olmaz dediğiniz öğeler var mı?

CEVAP: Gönül terennümleriyle yüreklerini karıştırarak şiir seslerini dile getiren, şiir doğuran şairler, idraklerine bezedikleri aşk ve sevdıyla yollarına revandılar. Çıktıkları yolda koşmak yerine yürümeyi tercih ederek, bir iddianın sahibidirler. İddialarına sahip çıkan kalem sahipleri çıktıkları yolda mutlaka hedeflerine varırlar ve vardıkları menzilde çevrelerindekiyle şiir çeşmesinden sular içirirler. Şiirin yollarında öncelikle yürümek yerine koşmayı seçenlerse, hiç kimselere şiir çeşmelerinden sular içirmezler. Mesele, edebî sanatların namusu olan şiir atlasında yürek tınlarını kıvamında coşturarak kalıcı olan şiir sanatını yakalayabilmektir. Yürümek yerine acelelikle koşmayı seçenler, şairliğin sırrı hikmetini anlayamadıklarından yarı yolda dökülürler. Şairlik bir heves değildir, idrak derinliğinde gizli seslerin, kelimelerin şair idrakine yerleşmesidir. Şair şairliğin sırrı hikmetine ererse, o sesleri ve kelimeleri bir bütünlük içinde harmanlayarak herkesin söylemediği şeyleri söyler. Herkesin söylemediğini söyleyenlerin cehtleri de ufuk ötesi menzillere uzanır.

Sanat; sesin, sözün, rengin ve çizginin bir estetik içerisinde güzellikler bütününe ulaşmasıdır. Sanat güzelliklerle besleniyorsa amacına ulaşır. Güzelliğin çizgisinde şekillenmeyen hiçbir unsur, sanat alanında değildir, olamaz... Seste soluk, sözde öz, renkte ton ve çizgide biçim yoksa ortaya sanat olgusu çıkmaz... Ses soluklu, söz özlü, renk tonlu ve çizgi biçimli kılınırsa; gerçek sanat olgusu o zaman ortaya çıkar.

İnsan melekesine çok şeyler sığdırılmıştır. Bu melekelerin bazıları beceri ve kabiliyetlerdir. İnsan beceri ve kabiliyetlerini iyiye, güzele, doğruya yönlendirirse mutlak olan sanatı yakalar. Kötü, çirkin ve karanlık düşüncelerle yapılmaya çalışılan sanat, sanat değildir. Sanat mutlak hakikat doğrultusunda güzeli

aramaksa sanata sevgi katmak gerekir. Sevginin unsurları sanata katılım sağlamazsa, yapılan sanat her zaman kısır kalır. Sanatı güçlü ve soluklu kılmanın yolu, bütün idraklerde sevgiyi barındırmak ve beceriyi yüklemek olmalıdır.

Şiiri insan ruhunu ve idrakini güzel tesirlerle süsleyen bir boyutlanma olarak görüyorum. Milyonlarca şairi olan bir memlekette, her şairin tarif konusunda farklı tezahürlerinin olduğu kanaatindeyim. Yüzlerce şiir tarifinin içinde, şiirin net ve gerçek bir tarifi var mıdır? Bence net ve gerçek bir tarifi üstüne oturmamıştır şiir... Ölümünün soylu ve soysuzluğu gibi, şiirlerin de soyluluklarına ve soysuzluklarına inananlardanım... Ölümünün nasıl güzel olanları mukaddesse, şiirlerin de güzel olanları mukaddestir.

İşte bu perspektifte şairlik; şiirle-şairin birlikteliğinde idrakin ileri bir cehdi olduğu ortaya çıkabilir. Eğer ki şiirin ve şairliğin sırrına erişilirse...

TEFEKKÜRSÜZ YAPILAN SANATLAR YAĞSIZ PİLAVA BENZER

SORU: Şairlik sizin için ne ifade ediyor? Öykü, deneme tarzında yazılar da yazıyor musunuz?

CEVAP: Şair yüklendiği görev gereği günübirlik, statik bir hayat tarzını seçmez. Seçen şairler hormonlu bir hâle bürünenlerdir. Şair içinde bulunduğu toplumu göz ardı etmeden ve yaşadığı topluma karşı sorumluluklarının olduğunu unutmadan, şiirlerine bir takım soylu söylemler yüklemelidir. Bu söylemler yukarıda söyledim yine söylüyorum; şair topluma estetikten fikre, duygudan düşünceye kadar yön vermelidir. Velhâsıl şair; beslendiği kaynakları iyi bilen, öz kaynakları iyi değerlendiren, herkesten farklı olarak yüreğine ve duygularına sevdalar yükleyen bir gönül adamıdır. Şair bazen sükutta bir derviş, an geldiğindeyse hancı çeresi yırtılmış bir volkan ağzı gibidir.

Elbette ki şair sanatı üzerinde kafa yormalı, düşünmeli, yüreğinden fıskıran duygulara daha sonrasında bir nizam, intizam hatta bir kuyumcu titizliğiyle işçilik katmalıdır. Düşünceye uğrama-

yan bir şiirin ne zarfı ne de mazrufu olur. Hem zarf hem mazruf şiirde cem olmak istiyorsa evet şiirinde bir düşünce iklimine girmesi gerekir. Öyleyse şair yaptığı sanat üzerinde düşünmeli, kafa yormalı estetikten muhtevaya kadar bir alan açmalıdır şiir sanatına... Şiir her ne kadar duygu atmosferli bir coğrafyadan çıkıp gelse de sonrasında uğrayacağı birtakım muameleler vardır. Yani şiir, duygu ve düşünceyle mutlaka bir köprüde buluşmalıdır. Tefekkürsüz yapılan sanatlar yağsız pilava benzerler. Özellikle aşka mutlaka tefekkür gerekir.

BENİM ŞİİR USTAM BHAETTİN KARAKOÇ'TUR

SORU: Başucu yazar, şair ve kitaplarınız nelerdir? Yazarların ve kitapların hayatınıza nasıl bir etkisi oldu?

CEVAP: Kahramanmaraşlı birisi olarak, hâliyle şairistan denilen bir beldede yaşayınca öncelikle Karakoçlar akla gelen ilk isimlerdir. Abdürrahim Karakoç ve Bhaettin Karakoç ağabeyler, bizim şiir mayamızı ilk çalanlardır diyebilirim. Yine üçüncü bir isim olarak yine hemşehrimiz Ali Akbaş bu isimlerin yanına ekleyebileceğim bir isimdir. Bunlar şiir dünyamıza gerçekten gen ve maya çalanlardır. Fakat herkesin bir ustası vardır; benim şiirde ustam Bhaettin Karakoç'tur. Sezai Karakoç, yine şiir atlasımda beni en çok etkileyen şairlerden birisi olmuştur.

Şiire poetikalarıyla yaklaşan Maria Rilke ve Mayakovski biri Batı'dan biri doğudan iki şair beni en çok etkileyen şairler olmuşlardır. Yine aykırı ve dik duruşuyla, tarzıyla Suriyeli şair Nizar Kabbani beni çok etkileyen şairlerdendir. Doğudan Batı'dan Puşkin Togore, Pablo Neruda, Viktor Hugo sevdiğim şairlerin arasına giren ünlü isimlerdir. Bir duruşları, bir tarzları oluşan şairler hâliyle yarınları iz bırakan şairlerdir. İsimlerini saydığım şairlerde kalıcı şiir sanatları ve ortaya koydukları şiir dilleriyle bugünlere kadar gelmişler; dünya edebiyat tarihi içinde yerlerini almışlardır.

KAHRAMANMARAŞ'IN EDEBİ-

YAT ŞEHİRİ OLARAK KABUL EDİLMESİ ÇOK SEVİNDİRİCİDİR

SORU: Kahramanmaraş UNESCO edebiyat şehri olarak kabul edilmesine nasıl bakıyorsunuz?

CEVAP: Şehirlerin yaratıcılık ağı çerçevesinde, Kahramanmaraş'ın edebiyat şehri olarak kabul edilmesi çok sevindiricidir. Böylesi bir hak ediş diğer vilayetlere sunulmazken, şehrimize sunulması bizleri bahtiyar etmiştir. Böylesi bir hak ediş elde etmede pay, Kahramanmaraş'ın bütün edebiyatçılarına aittir. Lâkin bu unvanı elde etmek için gayret sarf eden, başta Büyükşehir Belediyesi ve diğer yan kuruluşların emekleri unutulmamalıdır.

Kahramanmaraş bir şairler şehridir. Yapılan şiir antolojilerine bakıldığında, yüzlerce şair varlığından bahsetmek mümkündür. Ayrıca diğer yazın dallarında kalem ehlinin çok olması da Kahramanmaraş'ın edebiyat şehri olmasının bir delaletidir.

Geçmişten bugüne gerek şehir merkezinde, gerekirse ilçelerinde yaşayan ve ebediyete intihal eden şairlerimizin sayıları burada listelenemeyecek kadar çoktur, sayıları binleri bulur. Ayrıca Maraş'ta üç beş evden birinde mutlaka bir şair çıkar. İşte bütün bu zenginlikler, Kahramanmaraş'ın "Yaratıcı Şehirler Ağı" çerçevesinde "Edebiyat Şehri" olmasında, büyük katkılardır.

BENCE MESDER KAHRAMANMARAŞ'TA BİR EDEBİYAT OKULU ARTTIK!

SORU: Siz birçok derginin yayın hayatına geçmesine öncülük ettiniz. "Salkım Söğüt" dergimiz de bunlardan birisidir. Hâlen "Mavi Yol" dergisinin genel yayın yönetmenliğini yapıyorsunuz, Mavi Yol'un yolculuğu hakkında ve ayrıca sizin de bir dönem hem kurucusu hem de yönetiminde bulunduğunuz MESDER hakkında neler söylersiniz?

CEVAP: Evet, şimdiye kadar bir hayli dergi deneyimim oldu. Trabzon'da "Uzun Sokak", Elbistan'da "Şardağı, Gündönümü,

Uzun Çarşı, Gül Vakti”, Kahramanmaraş’ta mutfağında bulunduğum “Salkım Söğüt” gibi... Anadolu dergiciliği zordur, meşakkatlidir. Özellikle maddi kaynaklar olmayınca idealist bir anlayışla başlayan dergicilik serüveni, sonunda nihayet buluyor. Ama artık günümüzde internet dergiciliği olunca, işler biraz rahatladı ve dergiler daha uzun soluklu olabiliyorlar.

Mavi Yol’a gelince, isminden de anlaşılacağı üzere, bu bir yolculuk! Bu yolculuk nereye diye sorulursa, Mavi Yol’un yolculuğu umuda ve Türk dünyasına. Biz Anadolu yazar ve şair kadrosuyla, Türk dünyası şair ve yazarlarını dergimizin sayfalarında bir araya getirmeyi arzuladık bu yolculukta. Ayrıca mutfağında bulunduğum sizin çıkardığınız “Salkım Söğüt” dergisi de, gördüğüm kadarıyla 30. Sayıya ulaşarak, taşrada uzun soluklu dergiciliğin de yapılabileceğini ispat ediyor.

Mesder’e gelince, bence Mesder Kahramanmaraş’ta bir edebiyat okulu artık! Senelerdir sürdürdüğü edebî faaliyetlerle bunu ispatladı. Son dönem faaliyetlerinde de biraz daha ivme kazandı ve çok güzel, kalıcı edebî çalışmalara imza atıyor. Sizi ve fedakârca çalışan yönetim kurulu üyelerinizi gayretlerinizden ve Kahramanmaraş edebiyatına sunduğunuz katkılardan dolayı tebrik ediyorum...

HER TÜRK GENÇİ MUTLAKA MÜSİKİYLE İLGİLENMELİ VE BİR MÜZİK ALETİ ÇALMALIDIR

SORU: Son olarak Salkım Söğüt okurlarına, genç şairlere okuyuculara söylemek istediğiniz bir şeyler var mıdır?

CEVAP: Edebî sanatların kendi bünyelerinde yüklenmiş oldukları farklı farklı görevler vardır. Şiir bunların içinde en müstesna yerde duranıdır. Şiir, şahsım adına söylemem gerekirse, edebî sanatların namusudur. İşte bu yüzden ki,

şiiri çok özel bir yerde konumlandırmanın elzemdir. Şiir, üst sorularınıza verdiğimiz cevaplarda olduğu gibi öncelikle duyguya, yürek sesine aittir. Daha sonra şiire düşünce ve işçilik katılır. Şiirin dizelerinde ritim, musiki, ses, armoni mutlaka gerekir. Bunlar olmadan şiir, hiçbir zaman kalıcılık arz etmez. Bahsettiğim özelliklerle yazılmayan dizelerde zaten şiir olmaz. Mısra kurguları arasında şiiri anlamlı kılan şiirin oluşturduğu bir şiir dilinin olmasıdır. Eğer şairlerin idraklerinde bir şiir dili oluşmamışsa, yazdıklarını şiir diliyle yazmıyorlarsa yazdıkları sadece manzum hâle bürünen denemelerden öteye geçemezler. Ya da kelime örgülerinin yan yana, alt alta dizilmeleleriyle yazılanlar sadece manzum nesirler olurlar. Nasıl hikâyenin, romanın, denemenin bir dili varsa, şiirin de bir dili vardır. Mesele, şiirin dilini iyi kullanarak kelime örgülerinden, kelime kurgularında ortaya saf şiiri çıkarabilmektir.

Şiir, özellikle ritim, musiki, iç ses örgüsü arar. Nesirde bunlara çok önem arz edecek şekilde ihtiyaç yoktur. Bütün edebî akımların kendilerine has bir dilleri vardır. Edebî sanatları kendi bünyelerinde oluşturdukları bu diller zengin ve bereketli kılar. Yine söylüyorum: şiirde önce yürek terennümlerinin dile gelmesi, sonra şiire işçiliğin eklenmesi gerekir. Bu minvalde çıkan şiir, ötele kalır, ötelerde dem tutar. Ayrıca şunu da eklemek istiyorum ki, her Türk gençisi mutlaka musikiyle ilgilenmeli ve bir müzik aleti çalmalıdır. Yok, eğer bunları beceremiyor ise, mutlaka ezberinde elini kulağına atıp söyleyeceği bir Anadolu türküsü ya da bir mecliste okuyabileceği ezberinde bir şiir mutlaka olmalıdır.

Şiir, sanat ve edebiyat üzerine yaptığımız bu gezintide sıcak ve samimi sohbet için çok teşekkür ediyorum.

Bana bu imkanı sunduğunuz için ben teşekkür ederim.